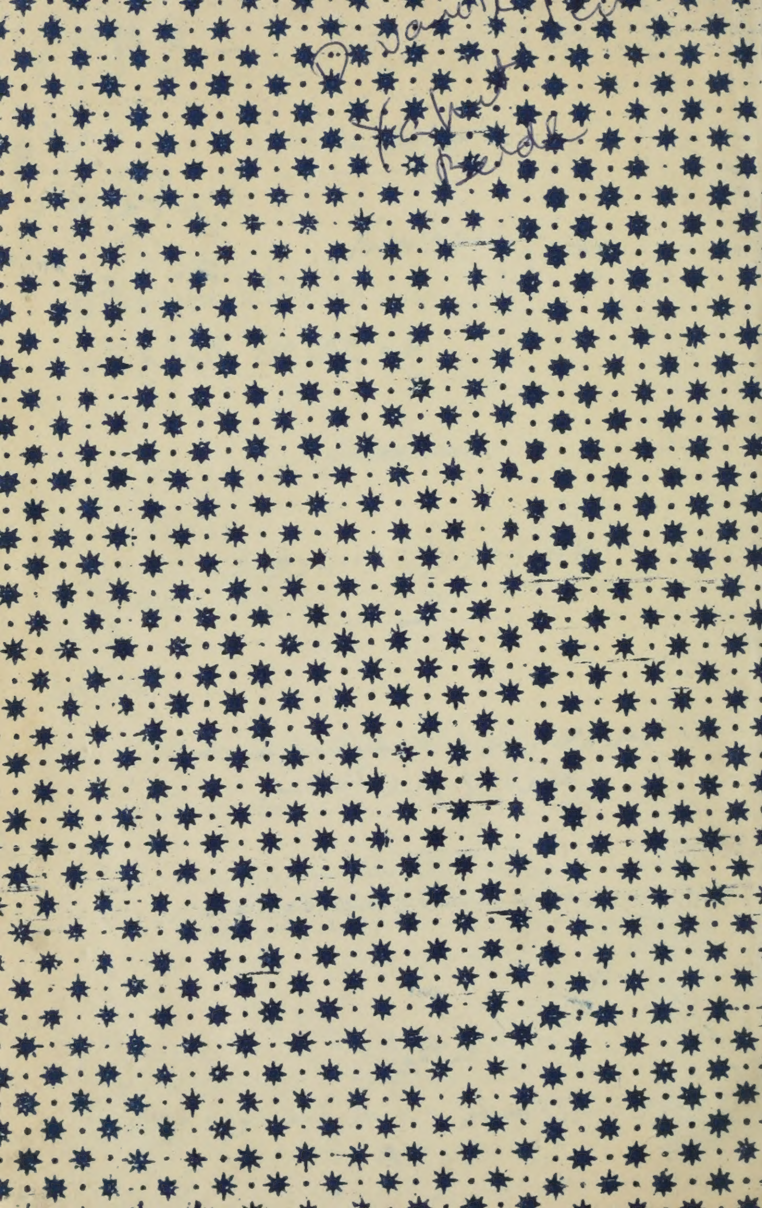
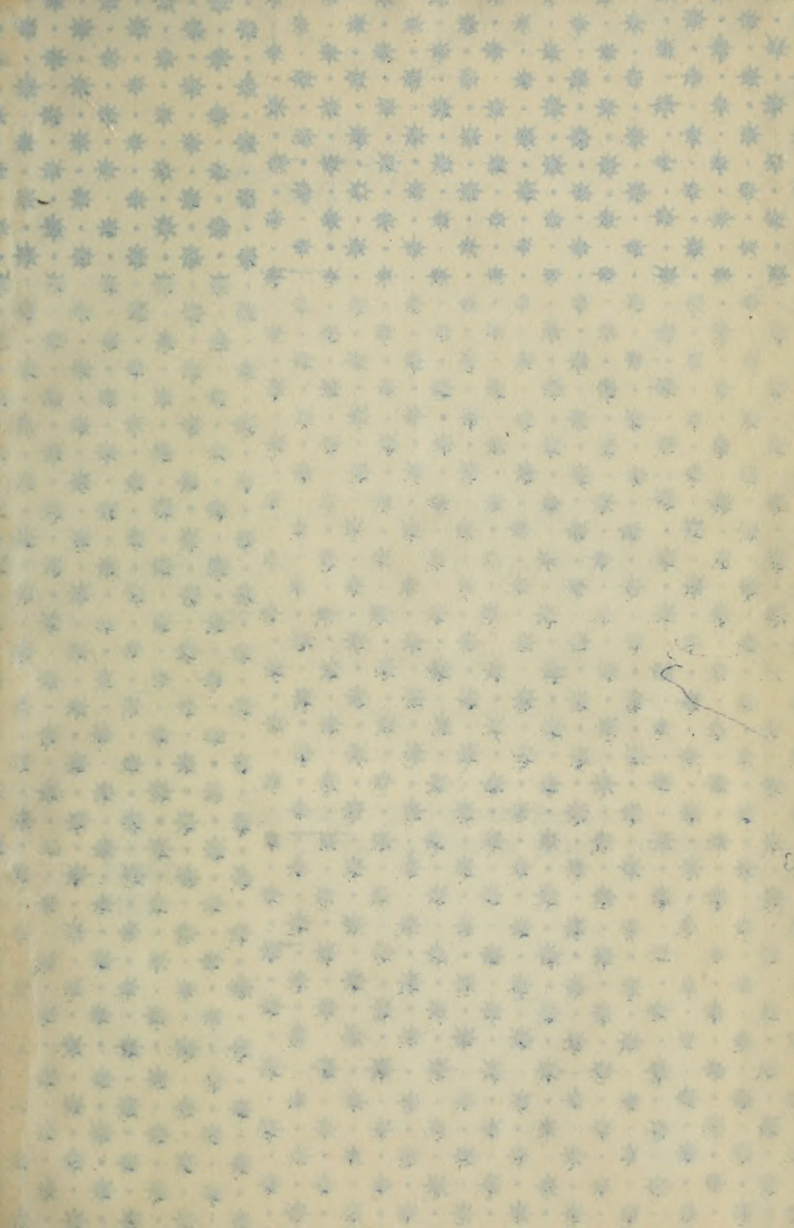

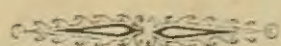

عبد الحق حامد

دیوانه‌لکلرم

یاخود

بلده

طابعی و ناشرلری : قره‌بت و قصبار

مرجعی ومحل فروختی باب عالی جاده‌سنده قره‌بت وقصبار
افندیلرڭ ۲۵ نومرولی کتبخانه‌سیدر

معارف نظارت جلیله‌سنڭ رخصتیله طبع اولنمشدر

استانبول

(دیقران قره‌بتیان) مطبعه‌سی — باب عالی جاده‌سنده نومرو ۲۵

۱۳۰۳

مؤلفك باصلمش شيلرى

- ماجراى عشق
- صبروثبات
- ايچلى قز
- دختر هندو
- نظيفه
- نسترن
- صحرا
- طارق
- تزر
- اشبر
- ديوانه‌لكلرم . ياخود . بلده

باصيله‌جق اولان اثرلرى

- ابن موسى
- تجربه ياخود برسفيله‌نك حسبحالى
- غرام
- ليبرته
- زينب
- سارداناپال
- مقبر
- اولو
- خجله
- بر مجموعهٔ اشعار . هپ ياخود هيچ

طابعك كوستر دیكی آرزوبی تر و بجا موقع انتشاره قونیلان بو اوفاجق كتاب بوندن طقوز اون سنه اول پارسده یازدیغم اشعاردن تشكل ایتدیكیچون مندرجاتنك بوكونكی شعرمله حالمله اصلا مناسبتی یوقدر بوكون بن او اشعاری ماضی ایچنده نسیاندن بر مثال بلكه ده ظلمانی بر خیال اولمش بر آدمك آثاری اولمق اوزره مطالعه ایتدیكم كبی دیكر اوقویه جقلر دخی صانیرم كه بوكتابده یكی برشی بولمازلر .

وقتیله كیم بیلیر نه قدر معقول و مستحب بیلدیكم بو شعرلری اخیراً كوزدن كچیردیكمده هپسنه بر نام ویرمك قیلندن اولەرق . دیوانه لكلرم . دیمك ایجاب ایتدی .

ـ دیوانه لكلرمك ـ اولكی اسمی . بلده ـ ایدی كه ـ صحرا نامیله چیقاردیغم اثردن دها اول یازلمشیدی

ایستیان بلده ـ تسمیه‌ایدرسه کتابی اسم قدیمیله یاد ایتمش اولور.

بودکرسز اثرك مطالعه‌سیله بن ماضیدن برقاچ کونمی اعاده ایتمش قدر بختیم فقط اصل بختیار او شاعردرکه میدانده بویله برنشانهٔ متشاعریتی اولمیه.

عبدالحق حامد

ـ ویل داوری ـ

۱

برجه دونسه تاب وفردن تختگاه،
مستفید اندن دکل بخت سیاه،
حالبوکه چشمانك ایتسه برنگاه،
نوريني رؤیاده روحم جذب ایدر .
هم سیه هم قابل نشر ضیا
کوزلرك نجم سیهدر کویا،
یاشب فردوسه ناظر دائما.
هرسحر بیلم نه صورت کسب ایدر،
بویله ـ ویل داوریده ـ قالسه‌ق هر کیجه ؟
براغاج التنده یاتسه‌ق کیزلیجه ؟

۲

کولده حیرانم هله انوارکه ،
کوزلرمده یانسه لایق نارکه،
ایلمش حق عرض ایچون دیدارکه،
آنی مرآت سمادن انتخاب .
عکسکه باق فجری سیرایت آبده .
خنده‌لرقیل صبحی کور مهتابده .

باق نه‌لر وار وصلت بی خوابده ·
بن نه مهتاب ایسترم نه آفتاب،
بویله - ویل داوریده - قالسه‌ق هر کیجه،
برآغاج التنده یاتسه‌ق کیرلیجه ؟

٣

صانکه ویل داوریده اطراف وجوار،
صاچلرك فیضیله اولمش هب بهار :
نفحنی نشر ایلدکجه روزکار،
حاصل اولمقده هوای سنبلی

یاشو کابنلر پریدر مستتر،
انلرك انفاس عشق منتشر ·
ایکلیور بی چاره حیوان محتضر ·،
سن فقط احیا ایدرسین بلبلی،
بویله - ویل داوریده - قاله‌سه‌ق هر کیجه ·
براغاج التنده یاتسه‌ق کیرلیجه

٤

قوش کورنمز عکس ایدر نازونیاز،
ظن ایدرسین کیم اغاجلر نغمه ساز ·
صانکه هر نخلنده پرسوز وکداز،
برسماوی طائر اولمش عندلیب ·

بویله جنت کورمدم رؤیامده :
بربهار دائمی آرامده .
روحمه هب قالمه‌یی ابرامده .
راضی‌یم اولسه‌لرده مطرود وغریب ،
بویله — ویل داوریده — قالسه‌ق هرکیجه ،
برآغاج آلتنده یاتسه‌ق کیزلیجه ،

٥

باق نه یاقلاشمش بوسمته اسمان .
اشکار اولمقده سوادی نهان .
باغ وبستانده کی باد وزان
حس ایدرسین کیم هوای عشقدر .
کشکه عالم بویله اولسه سربسر .
طوغدیغك یردن دکلسین بی خبر ،
کوکده سن کوردکی روحم بویله یر ؟
بنجه هران ابتدای عشقدر ،
بویله — ویل داورایده — قالسه‌ق هرکیجه ،
برآغاج آلتنده یاتسه‌ق کیزلیجه ،

٦

بن بوخوش تکلیفی تکرار ایلدم ،
یعنی قالمقده چوق اصرار ایلدم .،

بولدی برمانع که اقرار ایلدم
ایتدی اول کافر شو بولده اعتذار :
برف ایله مستور اولنجه برك و بر،
هم لیال ایلر تغیر هم سحر ،
سر سفید اولمقله یعنی هر شجر،
اختیار اولمش صانرسین نوبهار،
بویله — ویل داوریده — قالسه‌ق هر کیجه،
بر اغاج التنده یاتسه‌ق کیزلیجه،

سینه دانتن

۱

برسینه دانتن — بیلیردم، آه آه !
دائما فکرم اوسمته منحصر،
دعوته کوکلم هب اندن منتظر،
هر بلادن انده بولمشدم پناه!
رنك و رسمی قسوت افزای درون،
صکره پیدا اولدی — بطال بربرون!

۲

وصفنه فکرم دکلدر مقتدر ،
دورعالمده بکا اول وقفه کاه

هم دلیل عزم ایدی هم سدراه .
یادایله اولمازمی کوکلم منکسر؟
رنك رسمی قسوت افزای درون،
صکره پیدا اولدی بطال بربرون!

۳

برپری طوتمشدی اول ویرانه‌یی،
صانکه بر سلطان ایدی دیوانده .
نزدینه عزم ایتدیکم اوانده،
پاینی تقبیل ایدردم کاه کاه!
بردوشون اول عالم شاهانه‌یی .
بن براقزدم اووصلتخانه‌یی،
بویله قالمزدم غم هجرانده .
نیلیم کیم بدلقـا وبدنکاه،
رنك ورسمی قسوت افزا درون،
صکره پیدا اولدی ـ بطال بربرون!

٤

مست کوثر برکوزل حوری ایله،
بن اوجنتده انیس خواب ایدم .
آب وتاب ذوق ایله سیراب ایدم .
سینه‌م اولمشـدی اکا آرامکاه .

مست اولوردم چشم مخموری ایله،
جان بولوردم لعل پرنوری ایله،

بر تبسمله تسلی یاب ایدم.
نجم اقبالمدی عالمده او ماه.

رنك ورسمی قسوت افزای درون،
صکره پیدا اولدی بطال بربرون

ه

پرده‌لر ایتمش قپانمش پنجره،
سترهٔ فرش ایچره قدسی بروجود

کیم ایدردم حسنه عرض سجود،
کوکله ایلردی بخش انتباه.

کوزلرم غرق اولمه‌ده طوپراقلره،
خاطرمدن چیقمز اول خوش منظره.

هپ انکچوندر بوفریاد وسرود.
برسیته دانتن بیلیردم آه آه!

رنك ورسمی قسوت افزای درون،
صکره پیدا اولدی ــ بطال بربرون!

اوتوی

۱

اوچ ـ فیاقر ـ اوزره کنار ـ سنده ـ،
بر کیجه هب اوتویه کیتمش ایدك۔
سیر مهتابه طالوب کلشنده،
نه صفالرله صباح ایتمش ایدك۔
او اوتوی بلبلنك فریادی،
چیقمدی کیتدی کوکلدن یادی!

۲

اوی ویرمز ایدی صاحبخانه،
بیلسه کیم کیتمش ایدك بزنمابیله۔
هله بن بیت اوقویوب مستانه،
نه قدر وسوسه ویردم ـ قامیله ـ۔
او ـ اوتوی ـ بلبلنك فریادی،
چیقمدی کیتدی کوکلدن یادی!

۳

او کیجه سوردیکمز عالمدن،
بوله‌مم بحثه مناسب الفاظ۔
نه عجب خواب کران غمدن،
بنی برقوشجغز ایتدی ایقاظ!

او ـ او توی ـ بلبلنك فریادی؛
چیقمدی کیتدی کوکلدن یادی !

اسکتین

۱

سویله کافر نه‌باقارسین کوله‌رك،
ـ اسکتنیده ـ نه‌ایشك اولسه کرك؟
هانی سن معتکف مسکندك،
هانی مشکلدی سنکله الفت؟

۲

سویله اسبابی خائن سویله،
بزم احبابه نه‌کیردك بویله؟
سن سکا یار اولانه دشمندك،
شمدی دشمنله نه‌لایق صحبت؟

۳

بوراسی مجمع احاد اشته
هرکیرن بی‌کس و برباد اشته.
ـ بونکك ـ کزدیکی پرده کندك،
عرض اندامه‌می ایتدك جرأت؟

٤

هله‌سن بویله دکلدك اول.
بویله هیچ اولمز ایدك مستقل.
دائما طالب ـ جنتلمندك،
هب ـ دیمی مونده ـ ایدردك ـ رغبت.

٥

یعنی قولکجه مسیره‌ك محدود،
بیلدیکك خلق ایدی غایت معدود.
یا نصل ـ اسکیتنی ـ او کرندك،
شمدی احاده‌می کلدی نوبت؟

وانتادور

١

وانتادورده شرقی سویلر آلبانی.
اورده پك چوق دیکله‌مشدم بن انی.
کندی پارسده اقامتساز ناز.
ایلمك فکریله محضا استماع
مطربان عالم ایلر اجتماع!
برسکوت دائمی آرامساز،
قلبلردن بشقه هرشیئ پرسکون.

برزمان هر شب اولورکن رونمون،
عاقبت دوشدمی بزمندن جدا؟

٢

برصداسی وارکه اینسه ابتدا،
پارسك خلقی سراپا کوش اولور
اسمانه اولسه واصل اوك صدا،
حضرت عیسی بیله خاموش اولور
حالبوکه صوصسه قیامتلر قوپار،
شرقی‌یی تکرار ایدر اول عشوه‌کار .
اویله آلقش ـ پاتی ـیه اولمز نصیب .
اونده یوقدر بونده‌کی حسن واداء

٣

بیك ـ اوفیناق ـ بیك ـ قاپول ـ بیك عندلیب
نغمهٔ جانسوزینـه اولسون فدا !
آه اوسوزش قلبی ایلر اشکبار .
یاد ایدنجه حالنی صوصمق دکل،
اغلادیجه اغلامق استرکوکل .
هرنظرده سامعه‌م برشی طویار:
رسمی‌ده صاحب صدادر غالبا!

٤

یا انك رسمنده واردر ناطقه،
یا بنم سمعمده واردر حافظه،
یاخود اولمش حافظه‌م ذی سامعه!
کرچه صوتاً خلقه خاموشی ویرر،
حسنی ده کل کورکه فریاد ایتدیرر.
هم صداءً هم جمالاً بی بها!

٥

اویله آتش مشرب وآتش زبان:
جسمی کویا منجمد برصاعقه.
عشق کویا جان ویرر برعارضه،
عکسی چشمانمده عین لامعه،
فکری وجدانمده الهام خدا!

٦

کچدی مانند سحاب اول خوش زمان،
اشك حسرت قالدی باران حزین!
بر کیجه - بین یونده - اولدم همنشین؛
ویردیکی باده‌یله مستم دائما!

٧

مدت عمرم شب یلدا ایدی،
انده او بر ماه نو پیدا ایدی،
عزم ایدرکن اولدی بران رونما!

٨

شیمی فانی یوقسه آی‌می بی‌بقا ؟
عزم ایدن عمرمی یااول مهلقا ؟

٩

مطلقا پارسده کافر مطلقا !

١٠

وانتا دورر‌ده شرقی سویلر آلبانی،
اورده پك چوق دیكله‌مشدم بن انی

رونسانس

١

کیردیکی بر کلستانی آندیرر :
رقصه کاسه ظن ایدرکیم سیر ایدن،
اهتزاز ایتمکده بر نخل سمن .
برکله بکزر اولنجه خنده‌زن ؛
سس ویرر برکلدر اما اول دهن ؛
هم کلی هم بلبلانی آندیرر .
بونده اغفال ایلیورسه‌م بن سنی ؛
کل ـ آدنغه ـ باق‌ده تعییب ایت بنی !

٢

صانکه مانند نسیم نوبهار ،
صوتیده برچوق روایح نشرایدر ;
اویله برکل کورمامشدر روزکار !
پیشکاهنده او انجه آشکار ،
خلقی هم احیا ایدر هم حشر ایدر .
رسمی وار نزدمده اندن یادکار .
بونده اغفال ایلیورسه‌م بن سنی ،
کل ــ آدنغه ــ باقده تکذیب ایت بنی !

٣

صانکه کلزار جناندن برکذار ،
منجلی وجهنده انوار فلك :
لعلی نور لاله رنك مبتسم ،
چشمی نور لاجورد ذی حیات ،
دیشلری نور بیاض منجمد ،
صاچلری نورسیاه مشکبار !
بونده اغفال ایلیورسه‌م بن سنی ،
کیت آدنغی ــ کورده تعییب ایت بنی !

٤

کوك یوزندن حضرت پروردکار ،
هر زمان ایندیرمز اویله برملك .

بن‌هله نفساً اولوردم متهم،
ایلدکجه عطف چشم التفات ٠
عاقبت بزه‌ندن اولدم منبعد؛
شمدی هجرانیله کارم آه وزار !
بونده اغفال ایلیورسه‌م بن سنی،
کیت آدنغی ـ کورده تکذیب ایت بنی !

تیاتر فرانسه

١

اویله عرفانه یعنی جان ویریلور ٠
بیلیرم بشقه‌در ـ سارا برنار ـ ٠
او ـ تیاتر فرانسه‌ده ـ اوینار،
سیر ایدنلر اولوب ینه دیریلور ٠
هرنه سویلرسه برمثلدر او !

٢

حسنی غایتده هیچ دکل ٠ انجق
ینه غایت کوزل کلیر نظره !
شمدی چرکینلشیر کلنجه صره،
صکره عادت خلافنه اوله‌رق،
نه زمان ایسته‌سه کوزلدر او !

٣

صورتاً بویله اولدیغی حالده،
هنزی سایه‌سنده خوش کورونور.
یری مطلق کیدرسه بوش کورونور؛
کلسه خلق اجتماع ایدر ـ سالده ـ
که ادیبانه بر محلدر او!

٤

حرکاتنده حال وقالنده،
دائما خسته‌لق، اجل مشهود؛
ینه بر حسن بی‌بدل مشهود؛
بشقه بر نشئهٔ وار وصالنده.
یعنی چرکینلکی لطافتدن!

٥

طینتی مهبط سماویات؛
صانکه اورمش ذکاسی صورتنه.
نظر ایتدکجه شکل وهیئتنه،
غلیان ایلمکده حسیات.
قلبه حشیت کلیر او حالتدن!

٦

کرچه حسناً براز ثقیل اولمش؛
ینه مشهوره شمدی پارسده.

شعرا طوپلنان مجالسده،
نه هر طوری قال وقیل اولمش.
کیمسه چکمز اکا رعایتدن!

ـ پرلاشز ـ

۱

عاقبت کیتدیمی کوزل تره‌زه
بولده کزمك محال ایکن قاردن؟
چه‌رك دهشتیله ــ بولواردن ــ
نه چابق واصل اولدی ــ پرلاشزه!

۲

آه او بی‌کس ورم شهیده‌سنك
آچیلان وجهی پك طوقوندی بکا!
کریه‌نالك اولدیغن قیلار ایما
حالی چشمان موت دیده‌سنك!

۳

دها نعشنده جان تقررده:
حس اولنمقده قلبنك صیجاغی؛
کل کبی پنبه ساده بر یکاغی
که اوده آن بان تغیرده!

٤

بکزی صولمش تنفسی طورمش؛
زهره‌نك برنظیره پیکرینه !
کوك یوزندن لقای بی فرینه
صانکه برسایهٔ بیاض اورمش!

٥

دینسه لایق وجودینه شفاف،
منکشف خارجندن اسراری .
اشته قلبنده ظاهر آثاری
دها محو اولمامش امید زفاف!

٦

بستر عشقه بکزییور قوجاغی؛
نه‌قدر نرم و نازنین اوبدن !
کوزینك رنکی بللی خارجدن،
اورتولیکن موبداً قپاغی!

٧

تك و تنها ایچنده مدفننك،
یاتیور خودبخود تباه اولمش!
دوشکی باقی نصل سیاه اولمش،
یاسمندن بیاض اولان تننك!

۸

باق او معصومه‌نك نشانلیسنه،
نه سکونتله آه و زار ایدییور.
اشته دور ایلیور؛ قرار ایدییور،
جسدك دقت ایله جانلیسنه!

۹

او ده ماتمله بر کفن بولمش
که مشابه ردای تابوته؛
اصمق اوزره اوباب لاهوته،
برده برحلقهٔ سمن بولمش!

۱۰

انی یاخود اوآسمان قیزینك،
قویه‌جق تاجدار اولان سرینه.
بکزییور کیسوانی افسرینه؛
نفحه‌سی وارانك‌ده یالدیزینك!

۱۱

وجهنی اوقشامش ید بیضا،
که ظهور ایلمش بوحالت ایله!
بری کیرمش مزاره رحلت ایله،
بری چیقمش مزاردن محضا!

١٢

برده باق مادر مکدرینه ،
نعشی اوستنده عمر ضایعنك .
ظن ایدرسن که نجم طالعنك
هدف اولمش ضیای اسمرینه !

١٣

پدریمش سفیده سر بر پیر ،
اغلیور برچوجوق کبی اوراده .
بی شعور ملال اولوب اراده ،
کوله‌رك خلق ایلیور تکدیر .

١٤

ذهنم اول اخرت سیاحتنك ،
هله فکرندن اولمیور خالی ؛
دائما خاطرمده هرحالی
او پریشان عدم جماعتنك !

١٥

یوریورکن بوموکب ماتم
بر سحاب سیاه ایدی پرده .
تره‌زه اول بخار اسمرده ،
دیده‌لردن نهان مه عالم .

١٦

لیل ایدی؛ لیل عازم المقبر،
لیل ایدی ذی حیات و جسمانی،
لیل ایدی، لیل عالم ثانی،
کوردیکم محشرسیه منظر!

-وودویل-

١

اشی یوقدر بو دنیاده؛
ینهده دشت و دریاده،
نهیه باقسهم کلیر یاده.
یولده کیتمکدهیم فرضا،
باقارم صاعقه صولمه؛
-خلقه پنهان بکا پیدا
برملکدر چیقان یولمه!

٢

اوطهده خودبخود قالسهم،
المه برکتاب السهم،
اوقیورکن انی طالسهم،
کیمسه بیلمز او استغراق

نه‌یه مبنی اولور حادث؛
کوکلی ایتسه‌م استنطاق،
بر پری‌در اکا باعث!

٣

ایدییورکن حساب وکتاب،
طویارم برنهانی خطاب،
نه شعورم قالیر نه حساب؛
اوخطابت نه‌در بیلم،
بنی ایلر سراپا کوش؛
ـ می‌یتی ـ یادایدوب اول‌دم،
دل وجانم اولور مدهوش!

٤

نه لسان اولدیغی مبهم،
کوکلم اول منطقه محرم؛
اولور ادراك ایله خرم
جانلیدر صورتی ناکاه
بکا عرض تبسم ایدر .
صانیرم ایلدکجه نکاه،
برالاهه تکلم ایدر .

٥

نرده اولسه‌م بعید وقریب
بنی اول جسم ایدر تعقیب؛

فرضا شویله برتقریب،
بشقه بر شی ایدوب تصویر،
یازی یازسه‌م طوتار الی!
ایدر افکارمی تغییر،
صحبت جامع الکلمی!

٦

فکری پیرایهٔ خاطر،
عکسی هر نظره‌ده حاضر،
رسمی وار کوکلمه ناظر!
عشقیدر موجب اغاز،
برغزل ایلسه‌م انشاد،
اودر انجق تظلمساز ،
اولسه کوکلمده میل فساد!

بنه او

١

افکارمه اسرارمه، جانا،
بن سویله‌دن واقف اولورسین .
مغلوب اوله‌رق حدته حتی
بردرده ایدرسه‌ن بنی القا،

درحال اکا بیك چاره بولورسین .
هر ذوقی سندن طویارم بن .،
کوکلمی خیالمی نه‌سین سن؟

۲

احوالمی ایتمکده سین اخبار،
آتیمی‌ده ظنم بیله‌جکسین .
لایقدر ایدرسه‌م شونی تکرار :
سودمسه‌ده جاندن سنی ای یار،
فرق ایتمدم انجق نه ملکسین!
هرذوقی سندن طویارم بن .،
کوکلمی خیالمی نه سین سن ؟

۳

هرلذتمك علتی سنسین،
هر علتمك لذتی سندن !
روحم وار ایسه راحتی سنسین،
نفسم وار ایسه عزتی سنسین،
عمرکده بکا قیمتی سندن!
هرذوقی سندن طویارم بن .،
کوکلمی خیالمی نه سین سن؟

٤

اثارك اولور قلبمه محکوك،
هر نرده کچرسه‌ن نظرمدن .

نفسم سکا عابد سکا مملوك ،
سنسین غرض ای خلقتی مشکوك ،
هر بر سفرمدن حضرمدن ،
هر ذوقی سندن طویارم بن ،
کوکلمی خیالمی نه سین سن ؟

٥

جمعیت احبابه واررسه‌م ، [١]
بحثم اوراده ذاتك ایچوندر ،
راحت دیه‌رك خوابه واررسه‌م ،
یاعالم مهتابه واررسه‌م ،
احراز ملاقاتك ایچوندر !
هر ذوقی سندن طویارم بن ،
کوکلمی خیالمی نه سین سن ؟

٦

تزیینمی قصد ایتسه احبا ،
سن یاردم ایدرسین بکا انده ،
بر مهلکه‌یه ایتسه‌لر القا ،
بر کوشه‌یه دوشسه‌م تك وتنها ،
سنسین کورونان انده او آنده !
هر ذوقی سندن طویارم بن ،
کوکلمی خیالمی نه سین سن ؟

[١] احباب یاکلش ایسه‌ده کثرت استعمال کوردیکندن تبدیل اولنمدی .

٧

حاکم اولوب اینسه‌م هله دعوا،
پرسوزله ایدرسین بنی اسکات.
دعواجی سن اولسه‌ن بکا اما،
حکم ایتمك ایچون نفسمه جانا
کندم ایدرم جرممی اثبات!
هر ذوقی سندن طویارم بن.،
کوکلمی خیالمی نه سین سن؟

٨

ای رونق مرآت کالم،
لوح دلمك ناقشی سنسین!
سنسین وطنم، آل وعیالم،
فکرکله تنورده خیالم،
هر نطقمك آرایشی سنسین!
هرذوقی سندن طویارم بن.،
کوکلمی خیالمی نه سین سن؟

سن ژرمن

١

دردمه دردوطن کرچه اولنجه ملحق
کولمامشدم بوصفاکاه جهانده اصلا؛

کرچه ایجاب زمان عالم غربتده بکا،
هیچ نصیب ایتمدی اندوهدن ازاد اولمق؛
صکره بر عکسنی کوردم که بدلسز اما!
یعنی هب بارکش محنت اولوردم انجق
بر ضیافت ویره‌رك کندمه‌ ـ سن ژرمنده،
بر کیجه کسب نشاط ایتمش ایدم ـ ژاردنده!

۲

نهر نور ایتمش ایدی کلشنی آثار شفق،
کلشنه دونمش ایدی مطلع انوار شفق!
کیجه‌دن قوردیغمز جلهٔ اسرار ایچره
نه کوزل اورمش ایدی حجرت دیدار شفق!
اومروتکه خوشبوی سمنزار ایچره
سپر اولمشدی بزه پردهٔ زرتار شفق!
بر ضیافت ویره‌رك کندمه ـ سن ژرمنده،
بر کیجه کسب نشاط ایتمش ایدم ـ ژاردنده!

انکن

۱

ـ انکنك ـ باغچه‌سنده باغنده،
دائمی بر سحر تقرر ایدر.

نوبهاره باقلسه انده اگر،
برگوزل قز دینور یتاغنده ٠
آندیرر ماهتابی‌ده سحری؛
هله بکزر سحابه کولکه‌لری ٠

٢

کوندز امواج رنك رنکله‌چول
صانکه عینیله بریم جاری ٠
کیجه برطرح نیلکوندرکول ؛
شعله‌دن خلق اولنمش ازهاری ٠
اسمـانك مقابلنده اکا،
برکوچوك اسمان دینلسه بجا ٠

٣

انده ـ ژاردن‌ده روز ـ دیمکله بنام،
واردی بادیٔ شوق برکلزار ٠
برده برکارخانهٔ ازهار
وصفنه لایق اویله برحمام ٠
برمعطربخـار ایدی صیجاغی؛
ظن ایدرسین اوزبرپری اوجاغی!

٤

اوکولك اورته‌سـنده براطه‌وار؛
مدنیت ایچنده وحشـتکاه ٠

نه‌قدر روز روشن اولسه جوار؛
کیجه‌یی اندیرر اوبر سیاه•
یعنی پرورده ایتدیکی اشجار
ویرمیور آفتابه راه گذار •

٥

یا کنارنده‌کی خیابانلر،
هپسی بر بشقه جامه‌یه بورونور•
هر اغاج بر بیوك چیچك کورونور،
یکیدن اچدیغی زمان انلر•
بنجه برشیئه بکزه‌مزدی او حال؛
اکا انجق او حال اولوردی مثال •

٦

حرکت ایلدکجه قوللرمز،
تخته‌مزسه روان اولوردی ضوده•؛
ارقه‌مزده قالیردی قوللرمز؛
اینجه برچیز کیدن عبارت اوده•
هر نظرده بوسیر بی‌باکه؛
اوچیوردق صانردم افلاکه!

٧

او طه‌سنده اولان صفایی بکا،
نه‌قایق عرض ایدر نه آت نه بالون،

هاله برلکده چیقدیغم بالقون؛
بر رصدکاه ایدی بهشت نما .
کوستردی بکا اولنجه شریك،
الك اوزاق برجهانی الك نزدیك!

٨

ایکی آی سوردی نوبهار کبی،
اوراده باشلیوب دم وصلت!
کچدی اماکه جویبار کبی
برلطافتله کچدی اول مدت!
ابدیتدن اقدم آه او مرور،
بیك عذابه بدلدر اویله حضور!

٩

شمدی اراماکاه ماضیدر:
ــ آنکن آنکن ــ ! او بر مزار حزین؛
برخیال مؤبد انده دفین؛
بوکاده جان خسته راضیدر .
نه قدر عشقله سوردی بنی،
عجبا شمدی نرده‌در اوژه‌نی؟

رانده وولر

١

کرچه خالی قالمامشدم یادن استانبولی،
پك الشدیرمشدی سیرانه بنی ـقصقادـ یولی.
یاهلهـ ونسنلهـ آرژانتوی: ـاوتویلهـ سن‌قولی ـ
برملك تعقیب ایدردم سیر ایله صاغی صولی.
ـلاقدهـ قصقاددهـانکه رانده‌وولر وارایدی؛
قوه‌دن فعله چیقار بیك آرزولر وارایدی!

٢

کول کنارنده پیاپی حاضر کارو زیان،
سوبسو سیران ایدردم که سواری که پیان
صکره بریاندن اولوب اول ماه تنهارو عیان،
پاینی تقبیل ایله شکرانم ایلردم بیان.
ـلاقده قصقاددهـ انکه رانده وولر وارایدی؛
قوه‌دن فعله چیقار بیك آرزولر وارایدی!

٣

ثوب طاووسانه‌سیله ناز پرور بر پری،
سینهٔ پرسوز شمده تیتره‌یوب بال و پری،
آتش افزای دل محرور اولوردی هر یری؛
برخیال‌ایت ماهتابه قارشی اول سیمین بری.

ـ لاقده قصقادده ـ انکله رانده وولر وارایدی؛
قوه‌دن فعله چیقاربیك آرزولر وار ایدی!

٤

دائمـا برلشمکی دعوتله ایلردم رجا،
برلشوب دارالطعامه عزم ایدردك ابتدا؛
صکره ـ اسپکتاقله ـ اندن صکره سیران سما!
روز وشب، دنیاده رؤیاده، خلاصه دائمـا،
ـ لاقده قصقادده ـ انکله رانده وولر وارایدی؛
قوه‌دن فعله کلیر چوق ارزولر وارایدی!

٥

عالم آبی یقوب سیلاب سوء اتفـاق،
عاقبت کیتدم نه قصقاد قالدی حاضرده نه لاق.
بر کوچوك کول یاپسه لایقدر دوچشم اشتیاق.
کریه‌لرله اول یوزی کلدن بن ایتدم افتراق!
ـ لاقده قصقادده ـ انکله رانده وولر وارایدی؛
قوه‌دن فعله کلیر چوق ارزولر وار ایدی!

٦

دمبدم چشممده توتمکده اوسیران کونلرم.
بونده بن حالا انك فکریله فریاد ایلرم.

خود بخود تصویرینه اسرار عشق سویلرم٠
نامه‌می السونده یاد ایتسون که اول مه‌پیکرم
ــلاقده قصقادده‌ــانکه رانده وولر وارایدی!
قوه‌دن فعله چیقار بیك ارزولر وارایدی!

۷

سن‌ده سودکسه برادر بیل که انجامك یمان٠
کوکلکی ضبط ایت قارشیم صکره بولمازسین امان٠
بکزمه دقت ایدیدك کشف ایدردك سن همان٠
بن اوکارویی طانردم آه بیلسه‌ن! بزمان،
ــلاقده قصقادده‌ــآنکله رانده وولر وارایدی؛
قوه‌دن فعله چیقــار بیك آرزولر وارایدی!

شانزه لیزه

۱

کیت‌ده برکره کور ســیاحتله،
نقدر خوشــدر آه او ــشانزه‌لیزه!ــ
انده کردونهٔ ظریفه سوار،
نه‌قدر خوش یچر ــ آلیس هووار ــ!
یالکزدر کیدر ایکن هربار،

اخشـام اوستی دونز جماعتله!
التفـات ایلمزدی اوچه بزه.

۲

قاویشور هرکس انده سودیکنه:
کوندوزین کولکه‌لك، کیجه پرنور.
کوندوزین دائما شـبیه سحر؛
کیجه بربرجی اندیرر اول یر.
وار اوبرجلك ایچنده برده قمر
که رقابت ایدر سماده کنه؛
کیم باقارسـه اولور همان مسحور!

۳

آن واحدده بیك قدر ـ رمیزه ـ،
دها بیك دورلو بی‌حساب ـ اکیپاژ ـ،
هرکیدن مطلقا تصـادف ایدر؛
عودت ایتمش زمان ماضی‌دیر.
بوجماعت ـ بوادبولونیه ـ کیدر.
انده بعضاً عیان اولور ـ الیزه ـ؛
زیر حکمنده پرشتاب ـ اکیپاژ ـ!

٤

کورونور برطرفده، ـ سیرك دته ـ
اوزری اورتولی اوبرکاشن.

برطرفده: ـمابیلـ نمـایاندر،
اکاده‌ـ کرچه برکاسـتاندر،
قصر بی‌سقف دینسه شـایاندر.
وضع اولنمش اویرده هرجهتده:
ذوق وراحت محلی برمسکن.

٥

انی ـقونسرـلریله مدحه قدر
یتشیرمی بوخامهٔ کمتر.
ـقونسرـاما درونه کیرسه‌لك
کورورز برطاقم قادین ارکك
بر اویون سیر ایدریمك ییه‌رك.
القش اوازه‌سیله قهقهه‌لر
قاریشوب سوزو سازه عکس ایلر.

٦

هم کیجه همده کوندوز اولدیغنی
کوردیکم چوقدر انده بکارایکن:
راکباً یعنی ویردیکم رمیزه،
کچیورکن سیاه پوش الیزه،
بشقه زینت بولوردی شانزه‌لیزه!
هرلحظرده اوکسوز اولدیغنی،
ازکوروردم اکابو زینتی بن!

مه‌زون لافیت

۱

شو مزهره‌یه نظر ایله‌کل؛
خروشنده باق شو منابعك ·

بومنظره‌یه دیر ایسه‌م محل:
خلاصهٔ قدرتی صانعك ·

پریسی میدر بو مواقعك؟
خیال ایسه‌ده نه‌قدر کوزل!
شو چشمه باشنده‌کی کوی قزی،
عجب بو چمنده‌نه خرسزی؟

۲

روایح کیسوانی جوارینه منتشر ·
انك ایزی‌در شو نعمنی چیچك ایله مستتر ·
صودن چیقیور اواثر لطیف انی کوستریر؛
یاباصدیغی یرتفیض ایدرده کهر ویرر ·

۳

دقیقه‌ده بر بکا دقتی
مقارنتله چوغالمه‌ده ·
مساعد اولورمی‌که خلقتی
النده کویوملە صو المەدە؟

ترنم ایدر دیلی چالمه‌ده
همان بو قدرمی یاسرقتی ؟
شو چشمه باشنده‌کی کوی قزی ،
عجب بو چنده نه خرسزی ؟

رو بنصون

۱

نه خوش اشجار ایچنده باق شو قمر
آی دکل صانکه بر کوچوك اختر ؛
متصل اویله غائب وحاضر .
بعضی‌ده اوینادقجه یاپراقلر ،
کرم اختر قدر اوفاق کورونور ؛
باش اوجکده اوچار اوزاق کورونور ؛
متعدد اولور هلاله دونر ،
حیرتلی برروزکار اسنجه سونر ؛
صکره بدر اولدیغی اولور ظاهر !
بر کوزلدر جمالنی صاقلر ،
اینانلمز آنك قیپرتیسنه .

۲

دقت ایت باق شو طائر پنهان ،
عجبا هانکی حس ایله نالان ؟

بر صفا کسب ایدرمی اورماندن،
عجبا شمیدر او یاناشاد ؟
متمادی اوترده مشجره‌ده،
سسی تزیید صمت ایدردره‌ده؛
بو حزین عکس ایله دیسه‌م شایان،
اوتیورکن او شبهه سزکریان؛
صوتنك تیترك اولمسی اندن.
نه اندندر ایندیکی فریاد
بکزیور بر صویك شپرتیسنه !

٣

عرض ایدر فوقزده سیرانلر،
اکا کویا اوفاق کلیر بوجهان؛
فکره بکزر همیشه پرهیجان،
چوق بیوکدر اوپك کوچوك حیوان!
هرطرفده سکوته میل ایلر،
جمله اشیایی سربسر دیکار،
دائما کندی کندینه سویلر،
شوق ایله غملی حزن ایله شادان،
اکا شاعر دینلسه احرادر.

٤

برلساندرکه ایندیکی افغـان
آ کلامز الك مکمل انسانلر؛

انجق ارواح شاعران آنکلر ؛
چونکه روحاً حکیم اولور انلر .
بویله‌در عینی خانهٔ مرغان،
یعنی برآشیانه‌در بومکان،
هپسی برلکده برده شادان ؛
اغاج اوستنده جملةً اولر،
باق – روبنصون – نه‌یولده اغلادر !

۵

اوله‌مز منتهی بویرلرده،
نه قدر اعتلا ایدرسه خیال .
یوالکن بو برملك یواسی !
کچیورکن شفق بوموقعدن،
برسقوط ایلمش ملکسین سن .
قاچه‌لم ! شمدی عودت ایلرده،
سنی درکاهکه ایدر ایصال؛
کوریورسین که پك یقین بوراسی!

مون مورانسی

۱

نه‌حزین باق شو قارشیکی طاغلر؛
اوزرندن کچن سحاب آغلر،

اتکندن اقان صولر چاغلر ·
یقانور صانکه باغچه‌لر باغلر ·

٢

اشته کچدی شمندو فر ده هله !
ایکی طاغ اورته‌سنده سرایت انی ·
حرکاتنده‌کی صدالر ایله،
شمدی بر نهره بکزیور دومانی !

٣

ادمك عمرینی بتیرمك ایچون،
بوراسی پك اوزاق مجالسدن ·
شمدی بورده یدی، کیتدی، پارسدن
کچه‌جك بر زمان کتیرمك ایچون!

٤

سکا، ای نازنین هرجایی،
نه‌یه خوش کلیور بو تنهایی؟
کوسمه مقصد لطیفه‌در کوزلم ·
هایدی مرکب سواراولوب کزه‌لم !

٥

اه سن سودیکم برابر ایکن
نرده اولسه‌م چابق کچر بوزمان !

بنجه مرکب ایله – تیرن – سیان •
بچمین‌دم همان دم هجران!

٦

ایی ایتدکده کلدك ارکنجه •
ایسته‌مم یعنی بشقه اکلنجه •
بو – مورانسی – عزیمتی بیلسه‌ن
نه بیوك یادکار اولور بنجه!

Tarhan, ʿAbdülhak Hāmit

عبدالحق حامد

Ṣahrā

صحرا

بر منظومه‌در

تاریخ تسویدی کانون اول سنه ۱۲۹۱
تاریخ طبعی کانون ثانی سنه ۱۲۹٤

استانبول

(مهران) مطبعه‌سی — باب عالی
جاده‌سنده نومرو ۲۸

۱۲۹٦

ناظمنك مطبوع اولان اثاری

ماجرای عشق

صبر وثبات

ایچلی قز

دختر هندو

نظیفه — منظوم

نسترن — مقفا

صحرا — منظوم

—

طبع اولنه‌جق اولانلر

طارق

ابن الموسی

سارداناپال — منظوم

تزر — منظوم

قحبه‌ایله غرام — مقفا

اشبر — منظوم

زینب یاخود تجربهٔ قدر — مقفا

لیبرته — مقفا

یادکار ـ بعض اجزاء نظمیه‌یی جامع بر مجموعه

صحرا

صحرا — نسترن — کبی یالکز مقفا دکل
هم مقفا هم منظوم بر تجربهٔ نوزمین‌در.
محاکمهٔ یارانه عرض اولنمق اوزره طبعیله
نشر وتوزیعی مصادف زمان فرصت
اولدی.

عبدالحق حامد

خوشنشینان

۱ نغمه

بر زمانلر قرارکاهم ایدی.
بدویلر کبی بیابانلر
بوکا موجب‌ده اشتباهم ایدی:
نصل امرار وقت ایدر انلر.
بلده خلقنده کورمدم، حیفا،
کوردیکم انسی اهل وحشتده!
بدویلر سکون وراحتده؛
سوردیکی دائما غنمله صفا.
بلدی متصل اسیر جفا؛
انتعاش عالمنده ظلمتده!
بری اندیشه‌دن امان بولماز.
بری اندیشه‌یه زمان بولماز

٢ نغمه

بلدی نوش زهر محنت ایدر ،
بدوی تازه تازه سیر لذیذ.
او تعیش دیوب جهانده کیدر،
بونی آواتلری ایدر تلذیذ.
مدنی صرف نقد ایدوب حتی
نفسنی ساز ایله خموش ایلر .
بدوی کلبه‌سنده کوش ایلر
نغمات طیوری باد وهوا .
بونی بر ما کره ایدوب اغوا ،
صانکه چرکاب ذوقی جوش ایلر .
آب سیمین ایچنده جلوه کنان
انی‌ده همسری ایدر حیران ،

٣ نغمه

بدوی همسریله چفته کیدر ؛
یچیرر زرع ورعی ایله دنی .
طاغ باشنده معاف قید کدر ،
هیچ در شونمز بو غصه عالمی .

انقلاب وحوادث دوران
ایده‌مز قلب صافنه تأثیر ؛
لقمهٔ نان خشك ایله دلسیر ،
یتر اقناعه برچناق آیران ،
دائما پرمسرت وخندان ،
نفسنی ایله‌مز حیاته اسیر .
سیر ایدوب والهانه آفاقی ،
بی‌دلالت بولور اوخلاقی ؛

٤ نغمه

ایدرك قبهٔ سمایه نظر ،
طاپنور كندیكندینه دائم .
اختر ثابت ضیا كستر
شمعهٔ معبده اولور قائم .
شجرستان جماعت مسجد ،
كه‌كلوب نفخ بادایله وجده
حضرت فطرته ایدر سجده .
حی موجود وواجد وموجد
كورینور كیم او عابد ساجد

اولدیغی عالم مهیجده ،
باقوب اطراقنه تعبد ایدر .
طاعتی متصل تجدد ایدر .

٥ نغمه

بدوینك عبادتی حقدر ؛
اوده بالفرض اولنسه بر تحقیق ،
هیئت کائناته باقمقدر ،
زن همرازینی ایدوب ترفیق .
اولدیغیچون طبیعته مقرون ،
بو عبادت کلیر عقوله صحیح ،
اولنور همده هپسنه ترجیح .
متدین نه‌دن اوله مدیون ،
وضع ایله اعتیاده کونا کون ،
که ایدر اهلی بر برین تقبیح ؟
طاعت حق درونه عائددر .
معبد واقتدا زوائددر .

٦ نغمه

موسم نوبهار ایدنجه حلول ،

که تبسم نمون انجا
صبح تابان کبی اصول اصول ،
خوشنشینان عالم صحرا
که بهارانلره کلیر بیرام ،
خانه بردوش اولوب عزیمت ایچون
اك كوزل نقطه‌یی، اقامت ایچون
اختیار ایلیوب طوتر آرام ؛
صکره یکدیکره ایدر اکرام ،
نائل اولدقلری سعادت ایچون .
بدوی‌یی ساحت قدرت
ایلمش بویله مظهر نعمت.

۷ نغمه

دامن اسمانده ابر سحر
دوکر اوراقه ریزهٔ الماس
شب حلول ایلینجه عکس قمر
ایدر اشجاره صرمه‌لر الباس
کلینه دوندیروب اومنظره‌یی
صانکه اجرای سور ایدر قدرت .

انی آدم قیاس ایدوب جنت ،
اونودور موت ایله مخاطره‌یی
جای افکار ایدرمی خاطره‌یی
بو تماشای خوشترین حالت
اویله بر عالم صفاده کشی
قید ایدمز جهان کشمکشی .

٨ نغمه

قرب وادیده منبع جوشان
عکس ایله طاغلره ویرر حرکت
چمن یابسی ایدر ریان
یڭه بر جویبار پر برکت
بر شجر اوزره میوه مالامال
بری اشکوفه‌لرله رنك آمیز ،
طائر موسم ایلیوب تهزیز
دوشورر زیر پاینه ؛ درحال
انی تقسیم ایدرلر اهل وعیال ،
دستمال وسماط اولور لبریز .
قویولورلر محبته کیدرك
رازق عالمی ثنا ایدرك

٩ نغمه

بر قویون یاوریسیله طاغده ملر ،
قراجه یادن ایدر پرتاب .
بر بایردن دخی اینر سوریلر ،
گاه گاه عکس ایدر صدای کلاب ،
بر قادین دستسیله صویه کیدر ،
ارککی بالطه‌سیله اورمانه ،
یایی اومزنده اوغلی بریانه ،
اوته‌ده سود صاغار فقط دختر .
کوستروب صکره بیر عائله یر ،
طویلنورلر سماط بریانه .
قید ماضی و درد استقبال
اولمایجه کلیر سعادت حال .

١٠ نغمه

یاد بی نشئه‌سنجه اول پیرك
که آکار عمرینك گذار شنی ،
نوبهارك کسوبده تأثیرك
کچیرنجه زمان نمایشنی ،

برف وباران ايله كلير صرما .
انده هم بشقه بر قيافت وار ،
او قيافتده ده لطافت وار .
ايدرك جامهٔ سفيدا كسا ،
عالمى دركفن قيلر كويا .
بونده بيلمم نه سر و حكمت وار ؟
نه غايت لطيف اولور اطراف ،
ينه اطرافى ستر ايدر الطاف !

١١ نغمه

هوا بعضاً اولور سكونتياب .
اوده بر سير ديكر اغرب .
مثلا آفتاب عالمتاب
عزم مغرب قيلنجه ، ظلمت شب
چهرهٔ عالمه چكر پرده ،
بر سكوت عميق اولور پيدا ،
صانكه خوابه وارر بتون اشيا ،
عكس برف زمانه پرورده
كورينور وجه ليل اسمرده .

اوسكوت عظيمى احيانا .
برقوال نغمه‌سى ايدر احيا
نى سويلر طبيعته كويا

١٢ نغمه

كلبه‌لرده اولان اوجاقلردن
اسمانه چيقان دومان نه غريب !
نه ده خوش سيرى وار ايراقلردن ؟
كيدرك برسحاب ايدر تركيب
هواده انجماد ايدوب اوبخار
برف ريزان اولور يوشجه يره
صانكه عودت قيلر اوكلبه‌لره
اوته‌ده برسپيده سركهسار ،
ظاهر اولمغله مهر پر انوار ،
قلب اولور صانكه معدن كهره
افسرى اولقدر تنور ايدر ،
كه بشر اولقدر تصور ايدر !

١٣ نغمه

نه تنهـا روسا يمـا

نصف شبده کهی تیقظ ایدر
کورەرك اول برودتی اما
سترهٔ ابر ایله تحفظ ایدر،
هیچ کورنمز زمان بارشده ،
بشقه اقلیمه ایلیوب هجرت
طولاشیر هم ینه ایدرعودت
که کذرکاهنی کشایشده
بولەجق اولسه اول کذارشده
شب تارانه عرض ایدرطلعت ،
نتەکیم براسیر زندانه
کلیر انوار فکر جانانه

١٤ نغمه

خانەلرهپ حصیرایله محصور
بربرندن اوزاق فقط آرەسی
برف ایله اول حصیر ایسه مستور
دلبراولمازمی شکل ومنظرەسی ،
برفیده عکس ماه ایدرتزیین
هرطرف سیم ایله تجسم ایدر

صبح اولوب اسمان تبسم ایدر
طرز آفاقه لاعلی التعیین
کوستررصانکه صورت تحسین
بدوی سیرایله ترسم ایدر،
شب عازم چکنجه دامننی،
ترك ایدوب جانخواب ومسکننی،

١٥ نغمه

طاغده شاهین باقشلی بردختر
کزر آهوکبی توحش ایله
اوجالك پریسنه بکزر،
ذهنی اشغال ایدر تخدش ایله
عشقه واقف دکلسه‌ده لایق،
حسنی موقع کبی طبیعی‌در،
شوق سودا دلنده مرعی‌در.
فقرهٔ عشق وشهرت عاشق
یاد اولسه فقط دکل فارق
صانکه برکلبن ربیعی‌در،
زمهریر اویله برك وبر ویرمش،

قیش کوننده کاله ایردیرمش.

١٦ نغمه

نشر ایدر نفح صبح ایله ریحان
زلف مشکینی دوش نازنده ،
کاه کاه آسمانه نظره کنان
صانکه برهم نشین نیازنده ،
کلدیکی برجی کورمکه اول ماه
خودبخود سیر کائنات ایلر
وحشیانه ترنمات ایلر
برحلاوتلی صوت ایله کاه کاه
عصمت مریمانه‌سیچون اله
اکا ممکنسه التفات ایلر
بری قصد تسلط ایتسه اکر
جانه خنجر نکاهی دکر

١٧ نغمه

هیئتی ساده، زینتی مفقود،
دکر اول ساده‌لکده کی حالت
پادشاهانه الویرشلی نقود،

چونكه قدرت ويرر اكا زينت :
وجهنى آب صاف ايدر تطهير ،
زلفنه شانه زن دم ارواح ،
اويقودن قالديرر نسيم صباح ،
عطر ازهار ايله ايدوب تأثير .
صبحى ياخود خروس ايدر تبشير ،
كه بيلوب قز بو حال استفتاح ،
صاريتور كيسوان شبكونه ،
كون كبى فر ويرر اوهامونه .

١٨ نغمه

هر سحر وقتى تجربه ايتمش ،
اويناشى واقف طلوعى اولور ؛
يعنى ادراك ايدر كه قز كيتمش ؛
ايكى اش بر برين اوطاغده بولور .
عشقه دائر تكلم ايتمزلر ؛
سويله مزلرسه جان وجاناندن ،
سويشورلر فقط دل وجاندن .
دوشسه‌لر بر برندن آيرى اكر ،

اثر ایلر کوکللرنده کدر ،
ینه بیلمزلر انی هجراندن .
کولیشورلر سونچی بیلمیدرك ،
اغلیوب صیزلامقده اویله کرك .

—

بلده کزی

—

١ لحن

بلدینك نه‌در معاشقه‌سی ،
نیجه حاصل اولور صفاسی عجب ؟
بر ـ قوقوت ـ نیجه‌سنده‌در یقه‌سی ،
چکیلیرمی انك جفاسی عجب ؟
یوزی دوزکونلی سوزلری دوزمه ،
ایشی جان یاقمه یا کوکل اوزمه ،
بنده بیك ـ فرانغه ـ الفت ایدر ،
کیم بیلیر عاشقی نه‌کلفت ایدر ،
سکا شوندن کایر کوزی سوزمه ،
که اوهپ دقت قیافت ایدر .
ـ موده ـ یه اوماسه سوسلك فرضا ،
انسه ممکن دکل آنی ارضا .

٢ لحن

خصلة جمع نقد وثروت ایچون
قول اولورکن او بر سیاه عربه
بين الاقران انکله الفت ایچون
یا بر آت آلمالی یا بر عربه
اوقزك نزد اعتبارنده
اویرك مجمع کبارنده
عربه‌ك یوقسه پك یوانسين سن
گرچه غایت گوزل جوانسين سن
نه گزرسين لاقك کنارنده ؟
کیمسه باقمز سکا یبانسين سن؟
یاقیشیرمی بوموسمه بوڭا کت ؟
نه‌قدر کهنه یاپدیغك توالت !

٣ لحن

نظر یاری جلب ایچون، مطلق
معتبر بر قلوب دن اولملی در.
آتی قصقاد ده ایتملی ملحق،
یایارش موقعنده بولملی در.
اوگیجه وارایسه غراند اوپرا
لوجه تقدیمی قیلوب اما
بر طعامگاهه ایتملی دعوت!

که بهاسی صورلمامق عادت
نه ایچوب یرسه اویمالی، زیرا
بویله‌در محرمیت الفت :
فرضا اولماسه‌ن انیس شراب ،
کوسترر قهقهه‌یله استغراب !

٤ لحن

دعا برعادت کبارانه
معرضه کج کلوب چابق کیتمك
باقمیوب صکره برف وبارانه ،
ـ اکیپاژـ له برازطولاشمه کرك !
مثلا برساعت ایدنجه مرور
کلیر ایفای رسم بزم سحور ،
اشتهانك زمانی جزم اولنور ،
ینه دارالطعامه عزم اولنور
سن کرانخواب غم ؟ او مست غرور ،
انده وضع اساس بزم اولنور
برده ؟ غارسون ـ حسابی عرض ایلر ،
کسه ـ ریزان اولورسنك لوئیلر

٥ لحن

بلكه ايلر يكونى صاحب دار
صكره اول نازنين ايله تقسيم .
نه ايسه كلمه‌مش زمان قرار ،
اولنور براويون برى تصميم :
همنشينك ـ لابورده ـ كيتملى دير ،
اوراسى چونكه الك مطنطن ير .
سنده برپاره قالمامش ؛ قانسه ،
بشقه‌سيله شتاب ايدر ـ دانسه . .
ـ بزيك ـ اوينار ، قزانسه كنديسى ير ،
غيب ايدرسه زيان‌سنك ـ شانسه ـ !
صكره راحت دمى حلول ايلر ،
سنى كوج حال ايله قبول ايلر .

٦ لحن

عزم ايدركن محل مقصوده .
برايكى الديون المنشيدى .
همده اولمش لباسى فرسوده ،
انى تبديله‌ده قالمنشيدى .

بشقه قولنقده کزدیکی حالده ؛
برده یلپازه‌سی دوشر - سالده - ؛
که قیرلسه تجدد اشرابی
انده مرعی اصولك ایجابی ؛
یوقسه تشهیر ایدر سنی - بالده -
ادعای تمایز اربابی .
صکره ده بر - بوکت - کلیر آلنور ؛
حجلهٔ الفته کیدوب قالنور .

٧ لحن

ایکی ساعت قیلنجه آنده حضور ،
ایریشور مدت بیان وداع ؛
که سکا کوستروب کسلله فتور ،
انی برطرز ایله ایدر اسماع .
قوشار الباسکه همان - بونلر - :
ینه ریزان اولور - ناپولیونلر - ؛
اللی آلتون قدرده بالافراز ،
نازنینه اولنملی ابراز ؛
هم قیلوب مرسیلرله - پاردونلر ؛

ایتملی حسن ظننی احراز
صکره اول صرفی ایدنجه حساب ،
سنی دهشتلر ایلر استیعاب ؟

٨ لحن

اشته - جنتلمنك - اوعالمده
بویله‌در ایتدیکی محبتلر
کینیشله یملک دکل ، همده
پاره استرسلام وصحبتلر
سفها انبیا ، کدامر تد
پاره معبود وبانقه‌لر معبد ،
انده نسوان ایسه ملائکه‌در
هر بری برسفیهه مالکه‌در
جنتی وارسه انارك شاید ،
بالو نامنده جای تهلکه‌در ،
انده هپ مسرفان اولور مقبول
کیمکه دال دکل ایسه مدخول

٩ لحن

برقیاس ایله عالم صحرا

بوکا راجح دکلمی راحتده ؟
اکلنیش بر وجهیله‌در اعلا ،
نه صفا وار فقط سفاهتده ؟
مدنی بالطبع ایچون انسان
البت ایلر اوذوقی استحسان
حالبوکه اولسه منتج افراط،
عقل انک قدرینی ایدر اسقاط .
آنده مرموز اولان صفای همان
انبساط اهلی ایتسون استنباط.
ذوق مفتانهٔ طبیعتی بن
سورم طوغریسی بو حالده ایکن .
معتکف

۱ ترنم
نه عجب چکدیکم غم سودا
بولمادی اعتدال ایله غایت !
درد غربت ویروب اکا شدت .
اویله برصورت ایلدم پیدا
که یوزم جنلره ویرر دهشت !

نه حضر کار کرنه شدر حال ،
سودیکمدن فراغت امر محال!

٢ ترنم

یالکز لقله هرسوزم شیون .
اوتورر کن اومده یارمله ،
غربتی دوشدم اختیارمله .
خسته‌یم یوق سؤال خاطر ایدن ؛
نوله حالم بو آه وزارمله ؟
دائما ایلرم بوسری سؤال ؛
نه نتیجه ظهور ایدر نه مأل .

٣ ترنم

یوغیکن خاطر مکدرمك
رونقی مهوشم اوجانبده ،
نیله‌یم بلدهٔ اجانبده ؟
غیب اولورسه‌م نه وارکه دلبرمك
آفتاب جمالی غایبده ؟
عجبا شمدی اول فرشته همال
کیملره ایلمکده عرض جمال ؟

٤ ترنم

یوق وجودمده طاقت هیجان ؛
مدفنه دوندی اولدیغم مسکن !
قورقار اولدم الهی کندمدن !
خودبخود صوردیغم شودر هر آن.
وطنمدن بو سمته یوقمی کلن ؟
سویله ای یاد اوقبلهٔ آمال
اولدیمی جیش خصم ایله پامال ؟

٥ ترنم

خالقی بللهدم، فقط اولمزمی
بیلمکه مظهر اولمادم حالا ؟
عزلتی اختیار ایدوب حتی
اون سنه وارکه کورمدم یوزمی ؟
نیجهدر شکل وهیئتم عجبا ؟
بر وجودم هله مثال ظلال ؛
بونی کولکهمدن ایتدم استدلال.

٦ ترنم

نه پری وار نهده بنی ادم ؛

هر نه تصویر ایدر ایسم نایاب !
مشعله‌م برق ورهبرم سیلاب ،
مخبرم تند بات آتش‌دم !
بکا کویا وحوش اولور همخواب .
کیجه‌ده دب سفید ایدر اقبال
قره قوش کوندوزین اراحهٔ بال !

۷ ترنم

فکر ایله خاطرم تردده ده ،
عجبا جنّی‌یم ویا انسان ؟
دائما کوردیکم شو بر بیان !
ایلدم کلبهٔ تجردده
طوغدیغم یر لسانی نسیان !
بر دعا قیلمغه اولایدی مجال
امر حقی ایدردم استعجال !

۸ ترنم

سرب مرغان دشته عرض سپاس
که قالیر بعض کره بیضه‌لری
انی بولماز ایسه‌م کیدوب سحری

یدیکم که ساقز کبی اناناس،
ایچدیکم ده عصارهٔ شجری؛
شجرهم میوه‌لرله اولسه‌ده مال،
قوشلره خاص او عین بیت‌المال

۹ ترنم

باش اوجنده دونر سحاب کثیف؛
یا صدیغم طاش، یتاق یرم طپراق،
شلته‌م اوت، انده یورغانم یپراق
همسرم بر خیال او جسم لطیف
که منور انکله لیل فراق!
کرك ایام اوله کرکسه لیال
دوشده دنیاده کوردیکم او خیال!

۱۰ ترنم

هر تجلیسی نا کهانیدر
یاتیورکن بکا مقابل اولور،
کوله‌رك خوابکاهه داخل اولور:
صانکه بر نور اسمانی‌در
بر مجرد مزاره نازل اولور!

دور ازمان ، تحول احوال
دیلوم ویرمسون اومهره زوال !

متحسر

—

١ فریاد

نه‌خوش ایلر محبتی تعریف
شوغریب بلبل آشیانده .
بن‌ده کویا ایدم زمانده .
آشیانمدی برنهال ظریف ،
اسدی بر زمهریر زهر افشان ،
نه‌چمن قالدی عاقبت نه‌فدان !

٢ فریاد

نبی کزدکجه کلستانلرده ،
ینه آثار یاد ایدر مشغول .
طویارم نفحه‌سی اصول اصول
روزکار اسدیکی زمانلرده .
یادوجهیله دوکدیکم یاشلر
هپ چیچك صوبی قوقغه باشلر .

٣ فریاد

برف پوشیده کلنهال اوزره
عکس ایدوب آفتاب صبح بسیم ،
زلف زرتارینی ایدر ترسیم
زیب دوش ایتدیکی مثال اوزره .
او بیاض جامه‌سیله دیناسه بزی !
یره اینمش سحاب اینجه‌ده بری !

٤ فریاد

برفدانه نسیم اولنجه وزان ،
نیجه‌تهزیز ایدرسه برك و بری .
کوکلمك محرقانه کفته‌لری
جسمنی ایلر اول کالك لرزان .
اشك چشمم ویرنجه وجهنه فر ؛
کهر آچمش فدان کل دیرلر !

٥ فریاد

عکسنك مهری درتنوز ایدر ،
آب چشممده ، قعر جانمده .
طاغلره عکس ایدن فغانمده

سنی سودم ــ سوزی تکرر ایدر .
ذکر وفکرم همانا کا راجع
حرکاتم انك ایچون واقع!

٦ فریاد

اختیار ایتدی مهوشم سفری ،
نه فسون ایلدی عجب دوران ؟
کون کبی هر صباح اولوردی عیان !
اوچدی مانند کوکب سحری!
بن بو دهشتلی حال مظلمده ،
اوقروش واری عالمده !

۷ فریاد

کیم بیلیر هانکی برجه کیتمشدر ؟
عجبا بر دخی ایدرمی طلوع؟
ایتدیکم ناله‌لر اولوب مسموع
اومارم عرض حسرت ایتمشدر .
مظلم آنسز بو عالم اشیا
اختر طالعم اودر کویا

٨ فریاد

مسکن اولدی بکا شو صحرالر
کزرم سوبسو تك وتنها
یرده کوکده بکندیکم اشیا
یارمی هرنظرده عرض ایلر
کیجه سطح سماده صورتیاب
بلکه ده عکس حسنیدر مهتاب

٩ فریاد

کیجه‌دن برف پوش اولان اشجار
نته‌کیم کون طوغوب قالیر عریان؛
آچیلور کلسه نزدمه جانان،
قلب زارمده پرلشن اسرار.
کیدرر عرض ایدنجه طلعتنی،
عرق واعصابمك برودتنی!

١٠ فریاد

الم حسرت وغم فرقت
بکا هرذوقدن کلیر شیرین؛
نه یه تشبیه اولنسه عقله قرین،

یا وصالنده بولدیغم لذت ؟
حکم ایدر کوزلره کورونمیه‌رك ،
اوجماله پری دینلسه‌کرك !

۱۱ فریاد

یوقله‌دم جمله یار واغیاری
بکا بکزر اسیر محنت یوق .
کیمسه‌ده چاره یوق سهولت یوق؛
سویلرم کرچه‌درد دشواری.
کیمی کلخن نشین ایکن ینه شن،
بکا زندان کلیر فقط کلشن !

۱۲ فریاد

بوکذرکاه عمر فانیده
وارمی یارب بنم کبی مظلوم ،
که دوشوب خاك حسرته محروم ،
محواوله موسم جوانیده ؟
زیر سنك فنادهیم واویل !
نه‌صفای سحر نه صحبت لیل!

—

فراغتکار

—

١ حسبحال

بو نه احکام بد، نه بخت یمان !
نیلیم نیلیم امان یارب !
بکا سن قیل وظیفه‌می الهام .
کندی امرمله کندمی اعدام،
بو نه سرولەرسان یارب!
اولدیغم حالده بونده فرمازان،
قتله محکومه نا کهان تزرم ،
بنده اول ایشده تابع فرمان!

٢ حسبحال

بونی‌می منتج ایتدیکم همت؟
باش اوجده دونن شو صاعقه‌یه
نظر ایت برکاوب تحیرله !
توکلرم اوزیرر تصورله ،
کیمدر امکان ویرن بوخارقه‌یه ؟ :
تزرم سیف قهرمه قسمت !

زیر پایمده خون فشان تزرم !
وارمی یارب بو نکبته امکان ؟

٣ حسبحال

نیلرم بن تزر کیدرسه تزر ؟
که بو کهنه زمین ماتمده
ثمر عمرمك نهالی اودر !
رهبرم کیم انك جمالی، اودر
که ستمگاه دور عالمده
بو وجودم دلالتیله گزر !
صوك کونمده قرین اولان تزرم
بندن اولی کیتسون ای رحمان ! ؟

٤ حسبحال

بنی ترك ایتسه انتظارمده ،
دوشکم لحد مدفنه دکیشور ،
کفنه قلب اولور لباس حیات
حالبوکه لطف ایدوب دم سکرات
طورسه احیامه بر سوزی یتشور ،

سر بالين اختضارمده !
اولسه کوزدن کیدوب نهان تزرم .
بکا عالم کلیر مزارستان !

٥ حسبحال

غیره مشکل کلیرسه بنجه محال ،
انی تبدیل ایدش غم محضه ؛
هر بلاده اودر بنم بدلم .
اکا قصد ایتمکه واررمی الم ؟
که اکر خسته‌لنسه بر لحظه ،
کلیرم حال نزعه بن درحال !
دییه‌جك اولسه‌م - الامان تزرم ! -
باش اوجده کاوب اولور کریان .

٦ حسبحال

فقط اعدامه خلق ایدر اجبار ؛
امر حق صادر اولسه اجرایه
بنی اول مرتبه ایدر مجبور !
تبعه اولسه‌ده بنم جمهور ،
لحظه ایله محضه قافیه‌لری سماعی‌در

تابعم اتفاق آرایه ،
چونکه سرده بلای دولت وار
تاجدار اولماسه‌م جوان تزرم
بکا همسر اولوردی، هم سلطان،

۷ حسبحاق

حق بیلیرکه بوکون تزرم قولنه
عمرمی بخش ایدر ایدم تا که
رزقی مزداد اوله بوکونکندن .
شمدی محروم ایدوب‌ده دونکندن،
اورمق انصاف اولورمی؟ حیفا که
کیده‌جك اشته ملتك یولنه !
ای‌بنم طالعی یمان تزرم،
باق نه بی‌رحم ایمش رجال زمان !

۸ حسبحال

اسمان اولمش ایدی غرق ظلام :
دون کیجه کوردم اول فرشته‌یی بن:
قولی مرفوع بارکاه خدا ،
کوزی لبریز سم، تك وتنها

قیالق برجبلده زانوزن،
خالقندن ایدردی استرحام !
صکره طوفان اولوب عیان، ترزم
قالدی نار وبخار ایچنده نهان !

٩ حسبحال

نجه مقصد اوبیکسی احیاء
ملتك مطلبی فقط تسمیم
کثرت انلرده بن ایسه یالکز !
شوندن عبرت آلیرسه کز آلکز :
کندی آماله انی تقدیم
بکا هروجهله کلیر اولا
جانی الدیغم زمان ترزم
سبب لین اولور ایمش نه زیان ؟

١٠ حسبحال

او وظیفهم بومیل ودلخواهم .
بریسی مطلقا اولور غایب ،
بری کاسه وجوده همت ایله !
عاقبت کلمه ، وخامت ایله

یەده دعوت ایلمك واجب ،
نیلیم ؟ ملهم ایله، اللهم !
بکا شان‌ملتمسه جان تزرم ،
بن ملکسه‌م ملك‌ده برانسان !

۱۱ حسبحال

حفظ صحت طبیعته مطلب ،
مقتضی شانی ایلمك اعلا .
بری صحتسه نجه دیکری شان ؛
یه شاندر بکا همان یاقیشان ،
صحتی ایلرز عمومه فدا .
اوده کیمدر؟ تزر ! امان یارب !
اولمه‌سون اولمه‌سون امان تزرم ،
سن‌همان شانی آلده جان‌ویر جان!

۱۲ حسبحال

بونی یاپمق ایچون انی ییقمق
بزه هروجهله کلیر لازم ،
هانکیسی یاپمغه سزا بیلمم !
بریسی جلب نفرت عالم ،

بریسی غمدن اولماق سالم ،
قادرم همده عاجزم مطلق !
کیدیورسون کیدرسه جان تزرم ،
بزه شان ملتزم ، دکل جانان !

۱۳ حسبحال

تزرم کیتسه بن دخی کیدرم؟
کندمی اورمغی روا کورەمم ،
اغتراب ایلرم فراغت ایدوب !
چونکه روحم کیدرسه رحلت ایدوب ،
بن ده زندانده سلطنت سورەمم .
نه‌انی ایسترم نه‌شان دیلرم ،
وارسون اولسون جنان مکان تزرم
بن قالوب ماتم ایلیم هر آن !

—

متصادف

—

۱ تجسس

شو کذرکاهه قیل نظر ،

هر بلا انده منتظر !
کون باتارکن غریب غریب،
کیمسه‌لر یوغیکن شو صحراده،
کیم شو مخلوق دلفریب
نیچون اغلر حزین حزین ،
نه تمناسی وار بودنیاده ؟
عجبا کیم شو نازنین،
کیمی بکلر کنار درياده ؟
۲ تجسس
عجبا کیم شو سیمین بر،
کیمه عاشق کیمه مغبر ؟
طوری پر معنی، هیئتی ساده ،
سرازاده ،
کیم شو حسنای بی همتا :
عجب کیمدر
آفتاب عازم مغرب ،
او نیچون اولمامش غارب ؟
سبب کیمدر؟

نه اوتورمش تك وتنها .

نه سوداده،

کیمی بکلر کنار دریاده ؟

٣ تجنيس

عجبا کیم شو غنچهٔ تر

که نظیری جنانده بیتر ؟

کوزی یاشلی صاچی پرا کنده

نه‌مکدر قیافتی وار !

ینه غایت لطافتی وار!

نه‌سببدن بو آه وشیوند

نه سببدن بو آه وشیوند

صانکه ترك حیاته آماده !

عجبا کیم شو اله‌ناز،

کیمی بکلر کنار دریاده ؟

٤ تجنيس

عجبا کیم شو نازلی دختر،

حسنی وارکن نه دولت ایستر؟

مثلی یوقدر انك سواحلده ،

اش آرارسه سمایه باقسون !
نه کورر ساحل مقابلده ؟
یلدیزه باقسون آیه باقسون !
جان یاقار آتش نگاهی ،
بر باقشده بن اولدم افتاده !
عجبا کیم شو حسن الاهی ،
کیمی بکلر کنار دریاده ؟

٥ تجسس

عجبا کیم شو بی حذر ،
بو محلده نه دن کزر ؟
زلف شبکوننه بورونمکده ؛
نه سماوی لقاسی وار !
آی افقدن طوغوب کورونمکده ؛
اخترانك ضیاسی وار !
بو تصادف نه خارق العاده !
کیت سؤال ایت صبا ، صبا ؛
عجبا کیم شو دلربا ،
کیمی بکلر کنار دریاده ؟

٤ تجسس

کیمی آرار بوقدر ،
سبب نه‌یولده کدر ؟
کیمی المقده اول کوزل یاده ،
عجبا فکری‌نه، نه‌سوداده ؟
اکلاەق ایستدم بر آن ،
اوده‌می صاحب هجران ؟
برده باقدم فضا غبراده ،
که نه‌محرابی وار نه‌سجاده ؛
دعا ایچون کویا ه
دودست عصمتنی
کشاده ایتدی ؛
قیلوب عبادتنی ،
شو یانه کیتدی !
نه‌دردی وار عجبا ،
کیمدر القا ایدن اوحسنی فریاده ،
کیمی بکلر کنار دریاده ؟

٩ تجسس

نه‌یه قالمش بوسمت هجراده ؛

عجب کیمدر ؟
پری دیمك نه روا ،
بکا اولمقده رونما ؟
آلماش کامنی محضا ،
ایدر اللهه عرض نیاز ؛
اویمامش اختر سیاهی ،
اوسببدن‌ده منکسر، مدبر ،
عجبا کیم شو نازنین دلبر ،
عجبا کیم شو حسن الاهی ؟
عجبا کیم شو آله ناز ،
کیم شو حسنا بی‌همتا ؟
عجبا کیم شو دلربا ،
نه‌دردی وار عجبا ؟
سبب کیمدر ،
کیمی بکلر کنار دریاده ؟

—

نومید

—

١ سوزش

تف و تاب مرضدن بی قرارم ،
خلاصم امر مشكلدر اجلدن !
بودم كيم سر بسنث احتضارم ،
نه لطف اوسه‌م عجب بن اول كوزلدن؟
بودم كيم سردیء غمله نزارم ،
شودر مطلب خدای لم یزلدن :
كلوب بر طامله یاش دوكسه نكارم،
بنم كلر آچار خاك مزارم ،

٢ سوزش

مقدرمش بوماتملر ازلدن ،
فراق امر ایلمش پروردكارم ؛
كه كاچين اولمه‌دن نخل املدن ،
پذیرای خزان اولدی بهارم ؛
مكر بو خاك هجرانه دوشلدن ،
بنم مشهور دكلمش آه وزارم ؟
مروت كورمه‌دن اول اینجه بلدن ،
يقلدی حجله‌ء عمرم تملدن ؟

٣ سوزش

یکرمی بش یاشنده اختیارم؛
تشکی‌یه مجالم یوق عللدن !
نه‌یه مالك ایسه‌م هپ کیتدی الدن ،
بو حالمدن تنفر قیلدی یارم !
اولورکن غیرتم سالم خللدن،
بتون بیهوده کچدی انتظارم !
نهایت مائل ترك دیارم ،
بو چیقدی ایتدیکم سعی و عملدن !

٤ سوزش

مناجاتم بودر رب اجلدن :
نی‌یاد ایلسون اول عشوه‌کارم
بقایه طوغری رهیاب فرارم ،
یترچکدکلرم شوق وکسلدن!
بو ترتیب ایتدیکم نالان غزلدن ،
طاشم اوزره شو اولسون یادکارم:
حقیقت فرقی یوق عمرك مثلدن ،
خیال وخواب ایمش کشت وکذارم !

ماضی

۱ تخطر

بودوران نه دهشتلی دولاب ایمش ،
قیامت دخی قوپسه ایتمز قرار!
وقوعات ایسه عین سیلاب ایمش ،
که عمان محو اثار روزکار !
دوشوندکجه بن سوردیکم دملری ،
کلیر یادی انجق کورونمز سرور
ایدوب صانکه اول سور شادی مرور ،
بوکون کوکله قالدی ماتملری !
برادرشبابت‌فنایاب ایمش ،
اویاندم‌ده بیلدم اوبرخواب ایمش!

۲ تخطر

نه شدتلیدر صدمهٔ انقلاب ،
عجب دوندیرر بونجه عالملری !
نه صورتله اولمق کرك حصه‌یاب ،
دوشون برده بی‌چاره ادملری !
قویولدمدی غافل طوروب برزمان ،

چمنلرده یارمله عشرتلره .
دوشوب عاقبت هجر و حسرتلره ،
اینانده‌مکه یوقمش قنادن امان !
علمه عالم آب ایچنده شباب ،
آنی آندیرر جام میده حباب !

٣ تخطر

قیلوب حسن طالعله کسب غرور ،
صانردم حصوله کلیر هر امل .
خیالم کتیرمزدی قطعا فتور .
کورونمزدی کوکلمده یأس وکسل .
باقوب نشئهٔ صبحدمه عادتا .
صانردمکه یوقدر مسادن اثر .
بنم زعم ایمش حسن ظنم مکر !
اومهر امیدمله! واحسرتا ،
کچوب مثل ظل سریع المرور ،
قرین زوال اولدی فصل سرور !

٤ تخطر

ایدردم غزالله سیر وسفر ،

که پایانی اولمازدی صحرالرك .
ویروب سطحنه عکس رخساری فر ،
طوروردم کنارنده مجرالرك .
اواندامه قیلمقله نصب نگاه .
تعری ایدردم غم وغصه‌دن .
آلوب عبرت اول جوی پر حصه‌دن ،
شو بیتی اوقوردی بکا گاه گاه :
اوشلاله‌درکه حیات بشر ،
نهایتده عمان محوه دوشر !

٥ تخطر

اودملرکه معتاد سیران ایدم ،
گذرگاهم اولمشدی بر گلستان .
گوزللکله مشهور دوران ایدم ،
بکا رغبت ایلردی مه‌طلعتان .
ینه بن اوایامی یاد ایلرم :
عجب عودت ایلرمی بزم وصال ؟
هانی اول نگار گروبی خصال ،
نه‌دن غائب اولدی پری پیکرم ؟
او بر جسم ایدی بن اکا جان ایدم .

که قابنده مألوف هیجان ایدم،

٦ مخطر

هانی بغچه‌ده عرض دیدار ایدن،
بنم اول تسلئ قلبم ملك ؟
نه برجنده حاضر اوسیمین بدن،
انی نزدکه سنمی آلدك : فلك ؟
منورکن اندن بوقلب سیاه .
الهی بونه بوالعجب انقلاب ؟
اونور مجسم ایدوب اغتیاب .
خیالت کبی قالدی ظلمتده آه ؟
کوکل یاد ماضی ایدرسین، نه‌دن ؟
کلیرمی صانیرسین فنایه کیدن ؟

—

دعوت

—

١ تمنی

کلرنك حجابك ینه جانا
چکمش یوزکه پردهٔ کتمان

غمزه‌لك يينه تردامن وغمكين ،
ابرولرك اولمش يينه پرچين ؛
كويا كه ويروب حدت بيجا
كلشنكه رخسارکه بحران .
اندن نظرك بال كشادر ،
شاهين كبي بالالره سوزكون .
كل شننه‌لم كل كوزلم كل ،
كلشنده برابر كزه‌لم كل .

٢ تمنی

بر كلشنه دونمشسه‌ده صحرا
سنسز بكا جنت دخی زندان
بيلمم نه‌صوچم وارنه بو تمكين
محرمی دكل عاشق مسكين ؟
معتادك ايكن سير وتماشا ،
كيمدر بو سفر مانع سيران ؟
قصد ستملك وارسه بكادر ؛
بيلدير هله كوكلك نه‌مه كوسكون ؟
اغلاتمه بني كل كوزلم كل ،
كلشنده برابر كزه‌لم كل .

٣ تمنی

کون باتمش انك نهر مجلا
انواری ایله عین کلستان .
مشرقده فقط ماه جهانبین
قیلمش چمنی بریم سیمین ،
بالین محبت کبی کویا
هر موجه‌سی پر نفخه وریحان .
سن مغترب اولمق نه روادر ؟
عزم ایت که جهان کون کوره بر کون.
کل سودیجکم کل کوزلم کل ؛
کلشنده برابر کزه‌لم کل .

٤ تمنی

لازمی سکا کسوۂ زیبا ؟
آیینه‌لر اندامکه حیران !
سرپوشك اولان کاکل زرین ،
دوکسه‌ن قیلر اندامنی تزیین .
جامه‌ك وار ایکن بویله سراپا ،
صانمم که وجودك قاله عریان .

اول عقدۀ کیسونه بلادر !

هر بندی ایچون بیلک کز کل اوزکون.

صاچ کاکلکی کل کوزلم کل ،

کاشنده برابر کزه‌لم کل .

٥ تمی

تعطیر ایدشك زلفکی حتی

اوز رایحاکه حق بوکه کفران .

بر سنبلی عنبر ایله تدخین

جائزمیکه سنبل دها مسکین ؟

آب کل ایله غنچه‌یی اسقا

لایقمیکه اصلنده‌ده بویان ؟

سنبل ایسه اول زلفه فدادر .

کاخندهکه کللر دخی دوشکون .

کل تجربه ایت کل کوزلم کل ؛

کاشنده برابر کزه‌لم کل .

٦ تمی

سن تازه‌سین ای غنچۀ رعنا ،

کابولك رخلك باد ایله لرزان .

غازه‌ك نه قدر اولسه‌ده رنگین؛
رخسارکی ایلر کدر اکین.
قالدیر اوسحابپاره‌یی جانا،
حسنك كونشی اولمیه پنهان.
وجهك که سنك نورخدادر؛
بر پرده دیمکدر اکا دوزکون
آچ یشماغکی کل کوزلم کل،
کلشنده برابر کزه‌لم کل.

—

الفت

١ تکلیف

ای کلشن جانمده آچان کل
بر خنده‌که بیك غنچه فدادر.
کول کیم یوزیکك نوری صاچلسون،
کوکلمده براز کللر آچلسون.
سودم سنی ای صاچلری سنبل،
عقلمده اسن هب بو هوادر،
کل ای کل باغ املم کل،

وصلت كونى اولسون كوله‌لم كل .

٢ تكليف

تبشير صباح ايتمه‌ده بلبل ،
اسمكده اولان باد صبادر ،
اثارى بديد اولمه‌ده فجرك ،
كولكيم يوزى كولسون شب هجرك ،
كولكيم كل رويك اوله كل كل
كلخنده‌لرك روح فزادر
كل اى كل صبح المم كل ،
وصلت كونى اولسون كوله‌لم كل .

٣ تكليف

لازممى بزه بحث كل ومل ؟
سازنده وساقى نه بجادر؟
لعلك هله صهباى املكن .
كلخنده‌لرك سازه بدلكن ،
زائد كورونور نغمه وقلقل ،
بلبل‌ده سكوت ايتسه سزادر .
كل اى كل فصل املم كل ،

وصلت کونی اولسون کوله لم کل .

٤ تکلیف

قیلسه‌ن نه‌اولور شویله تمایل؟
هب ایلدیکك قهر واذادر !
کول کول کورەلم ترك غرور ایت ،
وصلت کونی در عرض سرور ایت .
فردالره قالسون که تأمل
انجامی بونك روز فنادر .
کل ای کل نخل املم کل
وصلت کونی اولسون کوله لم کل .

٥ تکلیف

زنجیرمی اژدرمی اوکا کل :
بیلمم نه‌یه تشبیهی روادر؟
هرنیسه اودر ضبطمه قادر ،
دیوانه ایدن‌ده هب اوکافر ،
سودالرم اتمکده تسلسل ،
صحرا بکا برسجن بلادر .
کل ای کل دشت املم کل ،

وصلت کونی اولسون کوله‌لم کل .

٦ تکلیف

برخنده‌یه‌ده یوقمی تنزل ؟
وجهك ینه برحزن وبکادر .
کافیمی دکل کریهٔ فرقت ،
بی نشئه‌می کچسون دم وصلت؟
عشقم اوله‌ماز جای تجاهل ،
کیم ناله لوم عین هوادر ،
کل ای کل بزم املم کل ،
وصلت کونی اولسون کوله‌لم کل

٧ تکلیف

عرض ایلدیکك زیب وتجمل ،
کل جسمکه تحمیل جفادر ،
کیسـولرك ای نخل ربیعی ،
برجامهٔ خوشـبوی طبیعی ،
پوشـیدهٔ مصـنوعی تجمل ،
کاکللرکه قارشی خطادر ،
کل ای کل طرح املم کل

وصلت کونی اولسون کوله‌لم کل

٨ تکلیف

مفتونکه بادیء تخیل ؛
چوقدن بری بربویله صفادر .
کوردم کوره‌جك باری کولیدم !
برکره کولوب صکره اولیدم !
ایتمکدن ایسه ناز و تغافل ؛
اورسه‌ن قولکی محض عطادر !
کل ای کل خاك املم کل ؛
وصلت کونی اولسون کوله‌لم کل .

—

عبدالحق حامد

Bunlar

بونلر اودر

odur

طابعی وصاحبلری : قره بت وقصبار

مرجعی ومحل فروختی باب عالی جاده سنده قره بت وقصبار
افندیلرك ۲۵ نومرولی کتبخانه سیدر

استانبول

(دیقران قره بتیان) مطبعه سی — باب عالی جاده سنده نومرو ۲۵

۱۳۰۳

آثار مطبوعهٔ مؤلف

ماجرای عشق — صبر وثبات — اینجلی قز — دختر هندو — نظیفه — صحرا — بلده — نسترن — طارق — مقبر — اولو — تزر — اشبر — بوناراودر

—٥—

آثار غیر مطبوعه‌سی

ابن موسی — قحبه — غرام — زینب — لیبرته — ساردانایال — بر مجموعهٔ اشعار — حجله — هپ یاخود هیچ

حجرۀ تحرك

نه خوش بر کولکه‌لی بر کوردم چمنده
تانی متنزّسا اوتورمش بر چمنده
که باقسه‌لر قورقاوردی عزلتندن

مآلی قیلمش اطرافه سرایت
ویروردی موقعه حسن ولطافت
پریلر شاد اولوردی وحشتندن

کنار آب ایدی قسال صنوبر
اوپردی پایی خورشید انور
ابی مطلق کوزلردی سمادن

اویوردی طفل سودا مقدمنده
دل معصومی تیتردی غمده
که اقدر بو حالت بر دعادن

صفای حسن ایله یکسر مسرت
دینیردی دیشنه بردلبر مسرت
سریرندن یکا اولدم روانه

کلنلر نزدینه قویمازچیچکلر
صانردم بکلیور برچوق ملکلر
باقاردم گاه اوکا گاه آسمانه

آچیق مائی کبی چشمانی بی رنك
نکاهی جای شبهه عین نیرنك
باقلمزدی فقط باقمق ضروری
کوررمیدی او کوزلر بیلمم اما
باقاردی رهکذاره مردم اسا
دینوردی جنته مشتاق حوری
اوت برمائی کوزلی همده اسمر
دکلدی اویله بن دیرسمده اسمر
اولورمی اویله اسمرلك نه ممکن
فقط مرعاده ویرمشده معیشت
براز کندمنا قیلمش طبیعت
ایکی خطوه دها اولدم مقارن
نه هیچ باقمهدن کوردی امینم
قارشدی شوقنه حال حزینم
دکلدی کرچه مقصودم رقابت
سیهدی صاچلری یادمده قالمش
بو یك بللیدی بر سودایه طالمش
محبت طوغریسی قیلمش اصابت
کوردم حسن وعشقی یك نشیمن
که لایقدر دیسهم بر عشق احسن
که الیقدر دیسهم بر حسن عاشق

هنوز اقشام دکل کون غائب اولدی
سحاب صبح کویا مغرب اولدی
اومه بکلر فقط بر بشقه مشرق
ایدردی کندینی کوچه اداره
ینه باقماز دکلدی رهکذاره
نفوذیله دل نو اهتزازك
کورردم بونده بر سر وار نمایان
صانردم بکلیور جانی جانان
ویاخود روحیدر بر جسم نازك
مراقدنمی بیلمم هر نه دنسه
سزادر اشتیاقدنده دینسه
— طبیعیدر بو حالاته تحسر —
قزی کورمك ایچون یاریله محظوظ
ایدندم کندمه بر جای محفوظ
قیلاردم که تماشا که تفکر
بو حال اوزره ترقبساز ایکن بن
قیام ایتدی تهیجله یرندن
نصل کیم روزهٔ محشرده موتا
یقین کلمشدی بر طالعلی مخلوق
کوزلیدی بو عاشقدن او معشوق
تردد قیلسه شایسته یدی سودا

اولوردی لرزه‌که حائل درختان
ملاقی اولنیلر خیزن و بستان
کلیردی نالهٔ جانسوز بوسه

دیدم کیمدر عجب اولمازمی معلوم
چیقوب باقدم‌که بر بزغال معصوم
نه مدهش نامزد اول نوصورسه

برابر قوشدیلر خواهر برادر
بنم ده عقل و تمکینم برابر
تهورلر تحیرلرله قالدم

نه اولدم صانکه بن اولدمسه انسان
دها مونس بر یوشلرجه حیوان
تفکرلر تحسرلرله قالدم

شتابان اولدیلر میدانه طوغری
کیدردم بنسه قبرستانه طوغری
نه صورتله کیدرسه بر جنازه

محبتمش بو صحرا عالمنده
بنم یوقیدی محبوبهم دمنده
او حسن تازه‌دن بیلك کره تازه

دوام ایتدم یولمده بی تصادف
او یولده کیمسه‌لر قیلمز تخالف
واروب بر سته صوردم بر ده‌دایر

المـله كندمه ايتـدم اشـارت
ديدم. اشته! امان يارب جسارت
يورردى اوستمه بر سـنك مغبر

غايـه

۱

نه‌در اى نخـلزار يار پرور
طوقوندك فكر وسودامه بوسنده
اورتبه جاى فكرت كيم بو مشجر
دينور بر دلربا قز وار ايچنـده
نه‌در بو كيزلى كيزلى طويديغم سس
اويور البت بوساعتلرده هر كس

۲

دكل حتى بودم جانانده بيدار
دكل بيدار اولايدى كشكه‌ درخواب
اينر افكارمه كوكـدن او هر بار
نصل بو مشجره ايمشسه‌ مهتاب
نه استرسين صبا بر شب سفردن
اوزاق الله ايچون بندن بوبرن

٣

امینم بن هله حسرتله اغلر
بری وار کوردیکم وادیده پنهان
نه ممکندر تهی اولمق بو طاغلر
یا برشی‌ـ یوقیدر ـ کورمزسه انسان
چیچکلر ای زمین پیرا چیچکلر
عجب کوکلم بنم سزدن نه بکلر

٤

سن ای طاش سنك راهه بکزه مزسین
سنك حالکده نسبت وار الاهه
نیچون ای ماه اوماهه بکزه مزسین
نیچون ای ماه بکزرسین اوماهه
سنی اوکورمك ایستر پك سوردی
شفا بولمق کرکمزمیدی دردی

زهرهٔ هندی

یشیل کیمش امینم بن کلندن
یا جنتدن کلیر یاخود چمندن
تمامیله چکلمشدی حرارت

حرارتنده طوپلاندی او دمده
اینردی کوهدن یالکزدی همده
فقط منظر دکل بوندن عبارت
اولوردی جانبنده نمایان
کزن طاوسلردن بر خیابان
همان هر برقدمده بر نظارت
کوزللك قابل اخفا دکلدر
بونکده خارجنده مستدلدر
نفوذ ایتمش شیابندن اوحالت
اوبر سیمابه بکزر صاف برحسن
یشیل کیمش دکل شفاف برحسن
چمنلردن پذیرای خضارت
شیرباینده بالادن کریزان
شهاب سبزدر افشان وخیزان
ضیاسی طرح طرح ایتمش سرایت
طاغلمش آفتاب اشجار ایچنده
اسرخوش برنسیم انوار ایچنده
پریلردن ملکلردن بشارت
بوهیئتده نه ممکن برستاره
اوبر قزدر مؤکل نو بهاره
چمنلر پاینده ایلر دخالت

یقین کورمکدهیم بندن فقط دور
اغاجلقلر ایچنده بر یشیل نور
شب نیلیٔ مهتابه رقابت
جهنملر سونر مشجه او اثنا
کونش باتمشدی محو اولمشدی اما
ایندی کوکدن بر بویله آفت
حلول ایتدی اوردن رهگذاره
شتابندن چکلدم بر کناره
یقیندن باقمغه کلمزدی طاقت
یقیندن باقمغه حاجتده یوقدی
یندن کیتمکه جرأتده یوقدی
شاشوب قالدم گذار ایتدی نهایت
اولوردی رنکلر پیدا ایزندن
تبسم بال وبالندن دیزندن
نسیمندن نسه ریحان نبابت
جسارت ویرمدی تحریك پایه
فقط کوکلده تحریك هوایه
یتیشدی کوردیکم شکل وقیافت
بر ازدمکره بالای رنج منحوس
چیقوب باقدم اغاجلر هب زمین بوس
ایدرلر کیتدیکی سمتی اشارت

سحاب و جویبار و شام یکسر
صمتندن نه‌لر ترسم شب سفر بر
الآن الحــــنده قیامشلر رفاقت

. نه‌در یادیردم، قوشوب دهشتله هر سو
حیــات یار ضــایعدر . نه‌در بو ؟
بو ظلمتــکده صحرای قیــامت

مشجرهٔ تار

۱

بوکون بر پارسی دختر جمیله
بکا بخش ایتدی ذوقدن تبسم
اوزانمش سایه‌کاه تار چیله
سراپا راحت وشوق وترنم
. دوکلمشدی یره زلف سیاهی
که برشی کورمدم اندن سیه‌تر
بنه اول رنکه مالك حزن پرور
دوچشم مشفق شیرین نکاهی
میان وساعد و زانو برهنه
دکلدی لکن اول بازو برهنه

٢

سیاه و سرخ اطلسدن لباسی
اکا ویرمشدی بر دیکر لطافت
لطافتدن عبارت بر قیافت
ـ مذهب بندلر خلخاللردن
تن عریاننه ویرمشدی زیور
نه اصفر دی نه بیضا ونه اسمر
کوزل بر رنکی واردی نامعین
اودم بیلمم نه لر کلدی خیاله
بایلدم اول کل کندم مثاله

٣

تبسم کونه بر حالت یوزنده
که بر صافیته زینت ویرردی
فقط غایتله محزونلق کوزنده
نکاه ایتدکجه بر رقت ویرردی
سیه بر غمزهٔ پرسحر ونیرنك
سیه کیسو سیاه ابرو سیه ناف
منور صرمه رنکنده فقط صاف
اوچوق بر چهره وپژمرده بر رنك

بتون اولکون بتون خاکه مقارن
دینوردی قبردن چیقمش محاسن

٤

اوتردی طوطیان ایکلردی مشجر
که هندستانده ممکندر تصادف
دیدم یوق کیمسه محرمدر بویرلر
اودم نزدنده قیلمشدم توقف
ــ دکلدی بی خبرخوش چهره لکدن
بنم بوجرأتمدن اولدی شادان
اوطاندم بن فقط اولدم پشیمان
لسان بلده‌ده کم بهره لکدن
اشارتله دیدم ــ ممکنمی آرام ؟ ــ
توحشله فرار اولدی سرانجام

٥

طوتولمش نیرغارب بوحاله
ایدردی راهنه تفریش پرتو
مثال صاید اول وحشی غزاله
اغاجلقلرده فکرم اولدی پیرو
ــ دوشوندکجه اولور بهتم دوبالا
پری صاندم انی بن ذات الفت

نجی بر جانور صاندی اوافت
توحشله طورر ذهنمده حالا
اورهیاب فرار اشجار ایچنده
کورنلر بی قرار افکار ایچنده

-••>>○○<<••-

بر لیالهٔ یأس

—

نه کورسه دیدهٔ پرنم سپهرنك
نه یاد ایتسه دل برهم سپهرنك
ایرشدم بر یره هر دم سپهرنك
صباح اولماز شب ماتم سپهرنك

مهالك حی و میت این و آندن
حیات اولمش دینور فارغ جهاندن
نشان ویرمکده طیف شبرواندن
جن و آدم کیمی کورسه‌م سپهرنك

اولوب زیر زمین یکسر کشاده
اوچر عفریتلر جو هواده
مشابه قد جانان تند باده
لقای ساقیٔ خرم سپهرنك

چکلمش رنك وبو کلزارلردن
نهالان فرق اولنماز دارلردن
سر زلف نکاران مارلردن
لحاف و بستر و همدم سیهرنك

بوغلمش کریهٔ حسرتله خنده
قونلمش پای حریتسه بنده
سیاه آچمش بتون کالر چمنده
هزار وغنچه وشبنم سیهرنك

دوشر بیك طورمعنی جانه مظلم
تجلیدر اینر دورانه مظلم
ملاذ ومسجد ومیخانه مظلم
امام ومطرب ومحرم سیهرنك

قنادیل سما بیتمش سراسر
بوارق هپ طوکوب قالمش برابر
صباح وجوی وابروباغ ومشجر
سیه کسوه سیه قدم سیهرنك

پرستار حجر هپ یار ودشمن
جناح ملعنتدن یوق بر ایمن
صنملر آبنوسدندر برهمن
کوزللر هیکلی ابکم سیهرنك

بنات فکر ومعنی خانه بردوش
یورر تشریحلر بدمست ومدهوش
کزنلر خانه‌لر طاغلر کفن پوش
عموما هم بیاض و هم سیه‌رنك

چه غیب امیدر پر جوشش سم
یایلمشمی دیسم دود جهنم
ویا خواب عدمدر بو مجسم
قرازمش کوك یوزی عالم سیه‌رنك

شب اسرارده دیدار مقصود
دکرمی قلبه هیچ انوار مقصود
کل اوله تا سحر بیدار مقصود
اولور سین سنده ای سرسم سیه‌رنك

مالابارهیل

صاچی پژمرده برقز برهنه پای و بی خواب
کیدردی چشمه ساره النده کوزهٔ آب
صباح ارکندی صاندم کلیر چیقمش شفقدن
کوزنده شعله کوردم نشان میل و سودا
فقط الوان عصمت دکلدی ناهویدا
نه‌در آتیسی مشکوك امینم ماسبقدن

کوزللکدن چکنمز تك وتنها وسربست
کورن اول حسن و آنی کرك سارق کرك مست
تسلط شویله طورسون فقط اورکوب قاچاردی
بن ایندم چشمه‌ساره او چیقدی کوهساره
تصادف مقصدیله بن ایندم رهکذاره
او بغدای ترلاسنده خفی بریول آچاردی
ایدردی چاغلیانلر اودم قوشنرله صحبت
دلیل مسکن اولدی اکا سرب محبت:
ملکلرله بولشدی پری پیکر بو دختر
— مؤثر شیلر اکثر نظرلردن بریدر —
چیقوب کهساره باقدم — که مطلق اول پریدر —
چمنزارك ایچنده یوزر بر موج احمر

بر ییچ کندی

—

کیدردم بن هراقشام کنار بحره تنها
کورردم آنده برقزسیه کیمش سراپا
شب ماتم کچرکن اونوتمش برسحا بن
او هیئتده اولوردی کورنسه دودسودا

قادین ارککک سیجاقدن امان بولمغله بر دم
سقوط شمسی ایلر بو ساحلدن تماشا
او ساعتلرده یمنی اولور ممکن تنفس
سیه پوشی کوردم کورر باقازدم اصلا
فقط بیلمم نه دندر آراردم کورمدکجه
کورسهم بالتصادف بکنمزدم هیچ اما
یوزنده واردی بر حال که بکزردی قصوره
بنم بوندن اولوردی فقط حظم دوبالا
اوت هر بر نظرده بولوردم بیك قصورین
بوقز کیمدر دیو هم صوراردم اکثریا
عوام اکلاز او یوزدن نه معناسزاو قاش کوز
کونش باتمش سربنلك دونردك هب احبا
بوقز رؤیاده بعضا ایدردی فکرم اشغال
قیلاز اولمش کیدم ملاقاتن تمنا
شبابتدن علامت نشانلر وار یوزنده
فقط هیچ بر اثر یوق دلالتکار خولیا
بو حالیله برابر کوزم تعقیب ایدردی
کیدوب بر کون ارادم سلام ویردمدی حتی
کچوب بر خیلی مدت کورشدم بر محلده
نه در نقصانی بیلدم یقین بیلدم خصوصا :

مگر بیتمش قسمتمزی بکر حمدا ایتمش ایك
باقلمز اکلاشلمز گوزمز ییللرده حسنا

تجلی یاخود تسلی

سحر وقتیدی چیقدم کچن کون کوهساره
که سس یوق بر طرفده سیس ایتمشدی جواره
نمایاندی اوردن دکز صحرا خیابان
غریب الحال بر کوی مصادف رهگذاره
خراب اولمش نه وارسه تراب اولمش او بر کوی
باشنده سنك مقبر ایکی ویران مناره
اویوردی هپ چوجقلر فقط قوشلر اویانمش
سونوب یلدیزلر امواج ایدر صولت کناره
نه در بیلمم امینم که بر شیلر صورازدم
صورازدم جویباره صورازدم روزگاره
اغاجلردن ایدرم تضرعلر ایچمه‌دن
اغاجلر کیم صرارمش تحسردن بهاره
صانردم یادیدر بوورم بر دلربانك
اقاردی جوی عمرم دو چشممدن غباره

برنجی دفعه کوردم اوکون برسرو ابیض
قراکلق بربیاضلقکه بکزردی مزاره
اولور ماضیسی کویا اواه‌و اتك نمابان
چیقاردی سلویلکدن بلوتلر پاره پاره
نه دریا بی — دیردم — نیچون صولمش چیچکلر
باقاردم برطرفدن جبال ذی وقاره
هانی — دیردم — الهی اوسلطان ملائك
که ایتمشدك بکا سن جنانکدن اطاره
کونش طوغدی نهایت طویوب برحس تعظیم
قیام ایتدم او آنده کوزم وقف اولدی یاره
مکر جانان ایمش اواوت تمثال جانان
که بالای افقدن چیقار پروردکاره

ماهیم

کوزله‌دم صاقلنوب براورمانده
صوکنارنده برسوری مانده
برسیهرنك سنکزاره شبیه
ییقانرلردی کاه کاه انده

کیمنك بار دوشی بر روباه
کیمنك شاخی اوزره زاغ سیاه

کیمنك دنبه‌سنده مارکوبه
بوندن اولمزدی هیچ بری آگاه

کزینور جابجا شبلك میمون
فاره‌لر متصل قیلار شبخون

قوشلر فیللر جبال اسا
حشرات وسباع گونا گون

مانده‌لر فارغ این ایله آندن
فرق اولنمازدی جسم بی جاندن

هپسی دهشتله قاچدیلر اما
بن ظهور ایلینجه اورماندن

قامبالاهیل

—

ایلیوردم بچنده کشت وگذار
برکوزل یرده مجمع اشجار

اولدیغم مسکن حزینه قریب

کزینور کوردم انده بر تنها
همسر اولمق ایچون کبی همپا

تازه برقزله برجوان غریب

اغلامشلر باقلسه کوزلرینه
کولیورلر باقلسه یوزلرینه

نه ارارلردی بیلمم انمجه
کیمسه‌لر یوقدی هر طرف ساکت
اولیوردی شو حال ایله ثابت

بونلرك کیمسه‌سزلکی نجه
متفکر برهنه پا ایدیلر
یکدیکردن براز جدا ایدیلر

حسن ایله عشق یکوجود اولمش
یقه‌لر چاك چاك و صاچ طاغنق
غلبه‌یله حجاب ایدی قاریشق

بر ندامتله چهره‌لر صولمش
ایشیدلمزدی سوزلری لکن
اکلاشلمق دکلدی ناممکن

لب پرتبده کیزلنسان مفهوم
اوله‌رق بی اراده بی ارام
قوهٔ غالب طبیعته رام

صوچلی دوشمشلرده پاك معصوم
حسرت ای خندهٔ شباب سکا
ظلمتم اولمسون نقاب سکا

بزه یوقدر بویولده غیری نصیب

بونده بن زائدم کم اولملی یم
دلده سوزش جهنم اولملی یم
بو ایکی یاره اولمدنسه رقیب
دیه‌رك بویله یأس ایله بردن
ایلدم عرض جانب مسکن
کلبه‌سی همجوار ایدی برینك
او طرفلرده خیلی گزدمدی
کورمز اولدم بن انلری شمدی
صاچلری تار و مار ایدی برینك

هندستانده‌کی اوطه‌م

دائمی بر نسیم غالیه سا
بحر پر نقش موجهٔ بیضا
اوجهت سرولرله بلدهٔ صمت
بو جهت نیستان نغمه سرا
کابکار سکوت ایله اوچشور
هیچ سکوت ایلمز طیور اما
لبلرین چرخدن قیلوب توصیل
اوپر ازهاری شمس بی پروا

رابطه زلله هرچیچك بایلور
آچیلور شرم ایله کولر شیدا
خنده‌لر بوسه‌لرله همسر اولوب
صان اولورلر چمنده رایحه زا

یکرمی روزنلی بربیوك تالار
هامسی روزنلرك بهشت نما
زیروبالایی عرض ایدر نظره
کیمی بر لوحه‌در کیمی مجلا

سبزیٔ ارض بریشیل ظلمت
ماؤی بر نور لاجورد سما
کزینور خود بخود الده قلم
انده بیلمم نه ایلرم خولیا
رسمی چیقمش کبی بو منظره‌نك
کاغد اوستنده شعر اولور پیدا

غربتده وطن

—

١

بر یانده یقینلاشوردی منظر
بر یانده فقط اوزاقلاشوردی

کشتیده ایدم غریب ومضطر
چارپاردی جماده آبی صرصر
اشجار بتون قوجاقلاشوردی
هر موجدهٔ پرخیال زیبا
ایلردی کناره نقل سودا

۲

مهتاب سکوت ایچنده ظاهر
سوی ابده شتاب ایدردی
رنك ازلیٔ نجم زاهر
صحرایه یورردی بحر زاخر
طاغلردن اقاردی چاغلیانلر
برلشمش ایدك هب اغلیانلر

۳

طاغلرکه وقار ایله صانرسین
رفع تتق سحاب ایدرلر
عمانه دونوب خطاب ایدرلر
امواج کنار ایله صانرسین
یکدیگری ماهتاب ایدرلر
قوشلر اوچشوردی نور ایچنده
قوشلرکه ویرردی صیت هنده

٤

ای ماه که خون نیلکونك
آقش چمنه مثال سیماب
یادیله او خاك پرشئونك
بن نه چمن ایسترم نه مهتاب
اول خاك که تن بوکون آنکدر
کوکلمده بتون بتون آنکدر

٥

برابر سیاه ایچنده حیرت
هب صاعقه یاغدیرر چوجقلر
مهتاب قیلار کبیدی هجرت
طولمشدی ظلام ایله افقلر
کاهی دکشوب فقط بو صورت
بیلك چهرهٔ ماهوش کورردم
جانانمه یوقدی اش کورردم

٦

کیمدر بکا سویله ای اوزون تار
سایه کده یاتان نکار هندی
اول آهوی نوشکار هندی
ایتدی بنی دامنه کرفتار
آیا اومی قیلدی میل رفتار

بزمى كذر ايلدك نه در بو
باقدمكه وطن كسيلدى هرسو

باغ دانى

١

آه ندم خاطرم دكلدى پك خوش
خوشلانمش ايدم فقط اوقوزدن
لايقمى اكا دكل ديمك خوش
چيقمق نه روا بو سوز آغزدن
يادمده دكلدى ياده كلدى
تأمين ايدرم كه پك كوزلدى

٢

احواله هيچ دكلدى اكاه
حتى بكا آشنا دكلكن
سويلردى لسان حالى هركاه
هرحالكه واقفم سنك بن
باقدقجه آلير يوزنده برحال
توصيفنى ممكن اولماز اكمال

٣

بر حال ایدی حسندن کوزل او
او یرده پرتو ذکایی
بر حسن ایدی چهره‌یه بدل او
نو برده ظلمت بقایی
...ویارطه زورم ایچوب پیاپی
هرکول لبی بروه‌نوس نه‌خوش شی

پراغبرار [١]

١

یاسم نه‌یه بو دیار مغبر
نه‌کلم ای هر جوار مغبر
برج و بدن و حصار مغبر
دریا مغبر کنار مغبر

٢

مسجدده نه‌وارسه چهره بر خاك
روزناری صانکه چشم درخاك
منبرله مزار سربسر خاك
محراب نکون منار مغبر

---

[١] زمرحومه ایچون وفاتندن ایکی سنه اول سویله‌مش اولدیغم مرثیه‌در.

۳

مطرب سریلوب ترابه بیهوش
چنك ودف ونایلر فراموش
ساقی كلهمند و بزم خاموش
رقاصهٔ باده خـوار مغبر

٤

قالسه نوله سرسری موقع
چكمش دم دلبری موقع
دوكمش توكنی پری موقع
ابكار خیال زار مغبر

٥

جنتسده نشئه سز ملكلر
صان هر بری اول پری یی بكلر
آچمشسده رنكسز چیچكلر
كلشسده نو بهار مغبر

٦

چیقسونده او ماهوش دكزدن
عرض ایتسون او حالهاش دكزدن
باتمش كیتمش كونش دكزدن
اخترلره خون نثار مغبر

٧

عرض ایتدیکی رنك ایله اوواویلا
یدمدیکی حسنه عرض ایلار ویلا
مهتاب تونم ایلمش ایـل
مانند ده اشکبار مغـبر

٨

قالسونمی مه و ستـاره خرم
خورشید نه‌وار طوتار سه ماتم
اولمشـدی انك کبی بم شم
محبوبه‌م اولان نکار مغـبر

٩

یوق اسکی صفاسی باغ و راغك
کور بلبلی پنجه‌سـنده زاغك
یردن چیقیور کبی بو باغـك
صحنـده‌کی روزکار مغـبر

١٠

وارمش کوره‌لك او سروی خوابه
اولمش متـوازی خرابه
هر شی کبی منقلب ترابه
چکمش چاغی جویبـار مغبر

۱۱

لب تشنه چمن نهال عریان
کهسار ایکلر سحاب کریان
قوشلر دەدە یوق سکوته پایان
مسقطلری خاکسار مغبر

۱۲

هر کوشه نشیمن سرائر
کلکده لسانه صان مقابر
مشحون سکوت هپ مشاجر
وادیده بر آه وزار مغبر

۱۳

یکرنك هرمله نوجوانی
سودا ایله حسن بیمدانی
مستقبل اوفکر جاودانی
ماضیکی هپ غبار مغبر

۱٤

نردن اولیور بو حزن طاری
کوکلم اکا واقف اولسه باری
بندمی بو اغبرار ساری
اصلنده می رهگذار مغبر

١٥

بیك كره انك طوتوب الندن
كچدمدی بو رهكذاردن بن
موقع یته بلكه اویله‌در شن
اما كه او یادكار مغبر

١٦

بن صاغم او اولدی كیتدی كوسكون
هر كوردیكم اولمسونمی اولكون
كچمشده ایدی بمله بر كون
اولمشدی بو یرده یار مغبر

١٧

شب ماتمی‌در كوزمده نالان
اقشام ایسه حزنی‌در نمایان
انوار طلوع شمع زندان
فكرم كبی تار و مار مغبر

١٨

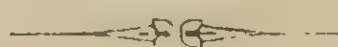
فكرم اینه‌جك اولورسه مقدم
چیقدقجه فقط سمادن اقدم
مانند مزار اوكمده هردم
هر كوشه‌ده آشكار مغبر

۱۹

سویلر انی نرده قیلسه بیدار
حیرتله بنی طیور و اشجار
ایلر انی نرده کورسه م اخطار
بر دختر بی قرار مغبر

۲۰

بر فم که بیان ایدر تظلم
بر تازه چیچك یا بر تبسم
بر چهره که کوستور تورم
بر موج یا بر مزار مغبر

حجلهٔ مظالم

ای راهبر صبا برابر کرچك بو می آشیان دلبر
بر تربه که نوبهار یاپمش بکلر شب و روزینی صنوبر
البته وارر بو آشیانه پیك سحری کیم ایتسه رهبر
جنت کبی دلربا بو سمتك حوری کبی حاکمی بو مقبر
معنای بلند کبر یادر قیلمش انی سنك جامداز بر
متروك طورر سمایه قارشو بر اسحق بی نوایه منبر
یکسر بو جواره حزنی شامل جولر خاموش و سر و مغبر

هر ذره که دفع اولور سرندن دیر اشته الله الله اکبر
اولمش اکا تازه‌لك نشانی خاکنده آچان نهال نوبر
بر یانده طیور و صبح و ازهار امواج و نجوم و بحر ایله بر
بر یانده چنار سالدیده بر یانده بو دختر سمنبر

ابدی بر ثانیه

—

غایت محزون ایدم که بر کون
چیقدم صحرایه طاغه کوسکون
منظر خالی بنی بشردن
وحدت چیقمشدی صانکه یردن
قوشلره پیوسته سحائب
بی پایانی ایچنده غائب
جولر هر سو روان اولوردی
کریان برشی فغان اولوردی
محنت دوشمده طاغدن اشدم
یورغون یورغون براز طولاشدم
سرم وادیلره امانت
قیلدم هر کوشه‌یه دخالت

کوکلم ایستردی صانکه اولدم
همدرد اولسون بنمله عالم
هرشی لکن سکوت برلب
باقدم چوککده ظلمت شب

مهر انور اولنجه عازم
راه عودتده قالدی مظلم
اول ظلمتده بقیهٔ روز
برتك شبتاب مشعل افروز

کزدم جویای راه منزل
قالدم مبهوت حال مشکل
پیش چشممده ظلمت افزا
وهمی بیك شکل اولوردی پیدا

سسز بر آه بانك محشر
طاغلر طاشلر یورردی مغبر
سونمش کورمزدی چشم هوشم
دور ارضی طویاردی کوشم

جسمم یکسر اولوب عرقریز
ایلر دیردم زمینی تهزیز
بردن شبتاب بولدی وسعت
صاندم خورشید قیلدی عودت

نایاب اولدی بنـه او بدن
کوردم کیتمشدی صکره دن بن

برق اسا اول جمال دلسوز
یاقسون کوکلم بنم شب وروز

شمسك حالنده طوغدی بر ماه
اوچدقدن صکره کوردم ایواه

آچمش چشمن سمایه قارشو
روزنلر در خـدایه قارشـو

احیا ایلر کبی جهـانی
مملو بر روح ایله دهـانی

حوا دیردی کـوریدی ادم
روح اعظم بیلـیردی مریم

کیمش بر خوش بیاض کوملك
مظلم بر حسن ایدی اوشمشك

دیترر فوقنـده افسر نور
علینیـدن نشـانهٔ دور

غایت مشكلدی حال و شـانی
بللی اولمـازدی حسن وانی

غایت حسنا بنـه بو پیـكر
هر کیم کورسه صانردی دلبر

کوردم وجهنده بن نه حاجت
معشوقه‌مدنده بر اشارت

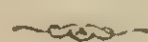
یعنی اول چهرهٔ دلارا
قیلدی آزچوق حقیقت ایما

بر ان ایچره اینوب جهانه
اوچدی کیتدی او آسمانه

عمق چشمنده بیك اخافه
زیر بالنده بیك مسافه

دست جکمنده بیك تبدل
پای قهرنده بیك تخیل

اولدم بیلمم نصلسه رهیاب
باقدم طوغمش ایزنده مهتاب

عودت ماضی

کچمش کوزلم بهار حسنك
ای کوکلم اولان شکار حسنك
ایواه نه عشوه‌کار ایدك سن
بن سودیکم نکار ایدك سن

کل سو یلشه‌لم سنکله ای یار
کچمشده‌کی ماجرایی تکرار
کیتدی اوتمیه هپ آشنالر
بز بونده‌یز ایمدی مرحبالر
باق بنده سنك کبی خرابم
دوشدم متقارب ترابم
مسجود دوشه طوررمی ساجد
محراب کیده قالیرمی مسجد
بر کون سنی کورمسه‌م اکر بن
بیزار ایدی خلق شیوه‌مدن
یادکده‌می اسکی ماجرالر
نیدی بکا ایتدیکك جفالر
سندك اویوسم خیال خوابم
سندك اویانجه آفتابم
مقصد دیه‌رك قوشوب کیدرکن
ناکاه بزی چویردی رهزن
اکلات بکا سوکیلم بو حالی
کیمدن اوله حسنکك زوالی
سن بویله دکل ایدك مقدم
مسحورك اولوردی جن وادم

کسکین نظرك دکردی جانه
حالا آراسه‌ك چیقار نشانه
طاغتقدی صاچك مثال فکرت
افکار طالوب قالیردی حسرت
سودا دوکیلوردی کوزلرکدن
جان تازه‌لنوردی سوزلرکدن
تمثال ایدی حسن ایله جمالك
بالله که یوقدی برمثالك
شمدیسه خسوفه منتقلسین
باق سن بیله شمدی سن دکلسین
کوکلمده مکین اولان خیاله
هیچ ویرمدی طلعتك اماله
یوق یوق دیه‌مم یوق ارتباطك
برجلوه‌سی در بوانحطاطك
سن کرچه براجنبی کبی‌سین
امادیه‌مم که اجنبی‌سین
البت ینه اول نکارسین سن
کوکلمده کی یادکار سین سن
ماضی‌م ایله آشنالغك وار
بك سوکیلی برفنالغك وار

بیلدم که بیاض کاغدن
بر عشق هر مرتبه دیم بن
بو شوق ایله ذوق اولور مکمل
ناز ایلمه غیری کل اوتور کل
ماضی‌یی تخیله محل یوق
فردایی دخی دوشونمه‌سن چوق
مادام یقین‌در عزیمت
بو فرصتی بیلملی غنیمت
سونمش اسف ایتمه نور حسنك
قالمش ینه باق غرور حسنك
یارب نه بو گوردیکم تغیر
موج اورمه‌ده گریهٔ تحسر
میدانده نه یر نه یار قالمش
بر چشمه ایله چنار قالمش
البت بزه‌ده کلیر یا نوبت
بر کون اویارز جهانه البت
تعقیب ایدرز او کون عمومی
یوق اولمه‌نك اولمه‌دن لزومی
کچمشسه‌ده دورهٔ وصالك
یك خوش کلیور بکا بو حالك

لرزنده قمر سحاب ابیض
هیچ وارد اولورمی بویله معرض
همدرد دکل ایدك بز اقدم
همحال اولورز نه چاره بردم
بی شك بوده بر حساب حقدر
محض کرم جناب حقدر
بر عاشق پیره عصر پرور
معشوقهٔ موسفیدی همسر

بر وصال بعید الاحتمال

—

یارب بونه موقع سماوی
مجموع مکوناتی حاوی
منظور اولیور بویردن آفاق
هر نظره ده نوردن ده پارلاق
بر یرکه شبیه لامکاندر
هر جانبی کویا که جاندر
بر کوشه بو مجلس اسماندن
حوری سسی کلمه ده جناندن

جانان ایله جان وهمده جنت
اولمش بو محلده وقف حیرت
لبریز نشاط جام کوثر
رقص ایتمه‌ده خوش‌لقا پریلر
بر رؤیت محض بی‌نهایت
بر غیب مجسمه نظارت
هر کوشه‌ده جلوهٔ یگانه
تجسیم خیال شاعرانه
یارب کیم اوله بو ماهوشلر
کوکدن اینیورمی هپ کونشلر
بر عالم نور ایچنده‌یم بن
الله بدید هر جهتدن
افلاکه غریب حالت اولمش
محشر محشر ملکله طولمش
بر جم غفیر روح پرور
انوار ذوی‌الحیاته بکزر
بوموقعه خنده ریز تلطیف
جانانه جبین نمای تألیف
واقعمی یا خولیامی‌در بو
فجر السحر بقامی‌در بو

یارب بونه منظره نه هیئت
طوغمقده‌می نیر هویت
گویا که عدم وجوده گلمش
هپ آلهه‌لر سجوده گلمش
بی‌فرق مزاهر و معادن
طاغلر طاشلر بتون محاسن
بر حسن عظیم ایدوب تجسم
قیلمش سمواتی پر تبسم
ایتمش رخ غیبه پردهٔ نور
بر سرکه بداهتیله مستور
خوش ناطقه کسب ایدوب محبت
ارواح ایله ایلمکده صحبت
شادی و ملال همدم اولمش
فرقتله وصال محرم اولمش
بو صورتك اکلامقسه دلخواه
مفهومنی ای ندیم آگاه
کل حسن ایله عشقی کور برابر
یعنی بنی همنشین دلبر

تهلیل

الله سین ای اله عالم
الله رحیمسین مسلم
حالم سکا اولمسونمی معلوم
مجروح کوکل دکلمی معصوم
وجدان بنی ایلیور خبردار
کیم بوقولکم سنك کنهکار
سنده وار ایکن او رحم وغفران
اولمازمی یابنده جرم وعصیان
بن عاصی‌یم ای خدای مطلق
بن آثمم انده شك یوق ، انجق
ذکرکله بولور ایچم تسلی
نورکله ایدر کوزم تجلی
قیلمش کبی ظلی نوره علت
ایتدك بکا دردی سن فضیلت
لطفك ایله اکسلیر ملالم
قهرکله فزون اولور کمالم

بر ذره نصل اولورسه برتر
شعرمده علو اولورسه اظهر
انجق سکا اعتلا ایچوندر
سافلده بنی فدا ایچوندر
برسوزده اکر فصیح ایسه‌م بن
مفهومی انك دکلمیسین سن
خامه‌مده بنم نه اولسه حادث
الهاملرك دکلمی باعث
اثارمی کوردی یار ودشمن
سنسین مقصود جمله‌سندن
تقواده قصورمی کورن چوق
کوکلمده‌کی حالی بر بیلن یوق
یارب سن اولنجه قلبه شاهد
تشریحنه حق بولورمی زاهد
کوکلنده اولان غمکله عادی
بیلسونمی ظواهر عبادی
جاننده اولان سنکله نازی
اکلارمی مراسم نیازی
عجزم جهلم کمال حاجت
تقصیرلرم دکلمی طاعت

سندن عجب آیریلورمی بنلك
توحید دکلمی ناله زنلك
محو ایلرم نجوم زهرا
بن محشره قارشو فرد تنها
الله دیوب چیقنجه حامد
بن تن قالیرم زمینده جامد
کوکدن دوشه‌رك اولور او برتو
هرسجده‌ده خاك ایله برابر
دردکله بولور ایکن صفا بن
سندن نصل ایسترم شفا بن
بالله ندامتم بیوکدر
بن احقرو حاجتم بیوکدر
مطلوب ویرن دکلیسین سن
مطلوب نه‌در بیلیرمی یم بن

عبد الحق حامد

جُحْلَه

صاحب وناشرى

كتابجى آراكل

معارف نظارت جليلهسنك رخصتيله طبع اولنمشدر

استانبول

مطبعهٔ (ا.ق. توزليان) ادارهٔ شركت مرتبيه ـ باب عالى جادهسى نومرو ٢٤

١٣٠٣

ادارهٔ شركت مرتبيه مطبعه‌سی — باب عالی جاده‌سی
نومرو ٣٤

عبدالحق حامدك اثرلری

مطبوع بولنانلر :

ماجرای عشق . صبروثبات . ایچلی قیز . دختر هندو . نظیفه . صحرا . نسترن . طارق . تزر . اشبر . بلده . مقبر . اولو . بونلر اودر . حجله .

طبع اولنه‌جق اولانلر :

ابن موسی . ساردانا پال . زینب . لیبرته . قحبه . غرام . مجموعهٔ اشعار . هب یاخود هیچ .

{افادهٔ مخصوصه}

بوندن بيلمم قاچ سنه اول صحرا - ناميله بر
كچوك كتاب چيقمش ايدى. بوكچوك كتابك شعر-
مزه نه بيوك بر انقلاب كتيرديكى ادبامزك معلوميدر.
او كتابك دلالتيله بوكونكى طرز غربئ شعريدن
الك اول مسؤل اولان مؤلف ايسه بو مؤلف عجز
معترفدر .

رفقامك انضمام همتيله خيلى وسعت بولان بو
طرزنوك حسن وقبحندن بحثه محل كوره ممم. هركس
ايستديكى يولده ذوقياب ادبدر .

حجله يه كلنجه وقتيله يازديغم :

نه طاتلى رنك كتيرمش شراب حسنكزه
دينور حلاوتى قيلمش نقاب حسنكزه

و یا :

بهار خانه‌ده خوش آشیانه‌کز واردر
همای عشقه کوره آستانه‌کز واردر

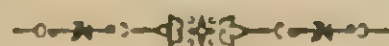
یولنده‌کی منظومه‌لری ـ تعلیم ادبیات ـ صاحبی
تاد محترم واکرملك تقدیری وینه بعض ادبامزك
ظیرلری ایله ثابت اوله‌جغی اوزره بونلردخی افاده‌جه
یکیلکی مشتمل کورلدیکندن ـ حجله‌ده اوطرز
ده‌یی اختیار ایتدم .

دیمك ایسترم‌که ـ صحرا ـ ده‌کی اسلوب نظم
ه ـ حجله ـ ده‌کی طرز افاده‌ادبای عثمانیه‌ایچنده
مسه‌یی تقلید دکل فقط عاجزانه برتجدیددر. بونی
بمك ایستیشم ایسه مسئولیت مترتبه فقیره عائدایکن
بابده بشقه‌لرینك معاتب اولماسی فکریله‌در.

برآدمه ـ سز ـ یاخود ـ سن ـ دیمك بیننده
نه‌قدر فرق وار ایسه، اسکی شعر ایله یکی شعر
اره‌سنده اوقدر فرق واردر.

ـ مقبر ـ واقع اولمش برمصیبتی مشتمل اولدیغی
کبی ـ حجله ـ وقوعبولمش برمسرتی شامل دکلدر.
ـ حجله ـ خیالی ـ مقبر ـ حقیقیدر. ـ حجله ـ
بر افسانه ـ مقبر ـ برتاریخدر. ـ مقبر ـ لـُ
دیدیکی اولمش برشی. ـ حجله ـ نك مرادی ایسه
ـ اولیدی بویله اولوردی ـ دیمکدر.

عبدالحق حامد

﴿ حجله ﴾

۱

انسان بوحجله اولمسه نیلردی ای اله
اولمامك دكلمی حقیقتده بر كناه
هپ آه وواه ایله كچیوردی دمم بنم
تسكینه یتدی فكرمی برنازنین نكاه
كیتسون بلای فرقت ایله زحمت وتعب
كلسون صفای وصلت ایله راحت ورفاه
سز مونس لطیف بهشتی لقای روح
سز یار آلهی نظر نوبهار جاه
شایان غبطهٔ سحر اول خنده‌كزله سز
بخش ایتدیكز بوشبر وكمراهه انتباه
كوستردیكزكه برشب مشرق مآل ایمش
آفاق روزهٔ كدر اول دورهٔ سیاه

برياردن اشاغى دوشركن ظهور ايدوب
سز طوتديكز بنى يد شفقتله واه واه
نجم اميدمى كورورم اعتلا قيلار
بندن يكا نكاهكز ايتدكجه كاه كاه
تقبيل پايكز بكا رفعت دكلمى در
الله ايچون باقك بوكا جائزمى اشتباه
هپ كائنات حسنه مقابل كلنجه او
شاعر بولورمى كنديسنه بر بشقه سجده‌كاه
فكرم تولد ايتديكى يردنمى ايندكز
بن كورمدم زمينده بوهيئتده برپناه
طفل محبتك كه يماندر چوجقلغى
بازيچه‌كز اولورسه وجودى دكل تباه
اولسون فدا سزه شب نيلئ ماهتاب
بن نيليم بوموملرى سز واركن آه آه
ايسترسه تابحشر صباح اولمسون بوشب
اى فجر رنك رنك بهار اولمه سد راه
كوشم طوير سزكله ايدركن بوصحبتى
بيك نغمهٔ طيور ايله بيك جوشش مياه

اولدقجه نور بخش دل ودیده وجهکز
رؤیا کلیر خیالمه انوار مهر وماه
مظلم قالیر سدیریکزه نسبةً ذکا
رفعت بولور بومقدمه‌ده رتبهٔ جباه
یارب بو لطف ایچون نه ثواب ایشلدم عجب
ایتدمی یوقسه جمله مناهیدن انتزاه
کوکلم بنم بوشوق ایله اولسونمی مبتسم
بر بدر انورك یری لایقمی زیر چاه
ای حسن نو محبت نازك خرام‌سز
سزسز بنم یرمده کوررلردی برکیاه
وارکن جهانده هادم لذات بر نصیب
هیچ برزمانده سور اوله‌ماز امر نابکاه

۲

ای کوکلمك سعادتی بر ابتسامکز
بیلسه‌م سزك ملکمی یا حوریمی نامکز
جسم لطیفکزله کلوب تربه کاهمه
نولسون بکا حیات ویرشدن مرامکز

شهبال نازکزمی بو نور سیه ظهور
پرواز روحدن دها علوی خرامکز
کورسه‌م فضای محشری کلز بوحس بکا
غشی ایتدی جسم وجانمی بردن قیامکز
کر وارسه اخترانی سمای معظمك
اندن کری قالیرمی سزك احتشامکز
اکمال ایچون نواقصنی شام وصبحمك
واردر سزکده کون کبی بر بدر تامکز
بیلمم صباحکز نه خردسوز اولور سزك
نور جمالی آندیریور چونکه شامکز
انفاس عمر ایله متشکل وجود ایله
افکار عشق ایله متجلی مقامکز
ذیروحی آندیرر نه کوررسه‌م اثاث بیت
جنتمی‌در سزك عجبا زیر بامکز
اشعاره بکزه‌یور بوکیجه سوزلرم بتون
اولمش کبی خیالمه ساری نظامکز
آکلاردیسه‌ممی فکریکزی برچیچك سزك
ای شعر اولان نکفته‌لب غنچه فامکز

لایق دکل ایسه‌مده خدا قسمت ایلدی
خوش اولدی خوش بومقبره‌دن انتقامکز
ایواه اوده سزك کبی بردلربا ایدی
رحمتدر اول غریبه سزك احترامکز
قالماز کیدر مرارت عمرم بو وجهله
تلذیذ جانه شامل اولورسه کلامکز
کیتدکجه آرتیور نه عجب حسنکز سزك
کلمز لطیفه‌یه بوکیدشده دوامکز
هیهات اداره ایلیه‌جك سزسکز بنی
دیرلر بنم المده نه ممکن زمامکز
بن آلمشم سزی بوروایت غریبدر
نائل دکلکن آلمغه بردم سلامکز
حوری اولورمی ادمه منقاد سودیکم
مملو کلیش نه‌در بکا کوثرله جامکز
بن ایسترم بوشب براز آرام نشئه‌دن
برسلطنت خیالنه دوشدی غلامکز
ممکنمی‌در کوروب‌ده عجب سومامك سزی
کرچکمی شبهه‌یی بوقدر التزامکز

تزييف ايچون بوحالى دمدر شب زفاف
بر بويله فرصتى سويلير اغتنامكز

٣

مادام كيم تفوهنه سزسكز سبب
اولمازمى عاشقانه بنم سوزلرم بوشب
واقف‌ميدر بواوده‌كى شادى‌يه اكلاسه‌م
كيمدر ظلام ايچنده سوقاقدن [١] كچن عجب
بولدم سزى فقط ينه بن قانع اولمدم
سزدن، تحف دكلمى، سزى ايلرم طلب
الله ايچون شوظالمى اخراج ايدك براز
هيچ صوصميور باشمده بوسنبوت [٢] بسته‌لب
انصافدر سزك بو مكافاتكز اليم
تجريمدر انك بو مجازاتى مستحب

---

[١] زقاق يازه‌مم سوقاقدن‌يرينه‌شويولدن ديمك ايسه خوشمه كيتمدى

[٢] سنبوت ـ خيالت ـ طيف ـ معناسنه فانتوم مقابلى‌در.

امداد ايدك بومجرمه الله ايچون امان
ياقدى آنى كل ايتدى بوجواله غضب
سز برملكسكزكه بوعفريته دوشديكز
آدم صانوبده ذهنكزه ويرمه‌مك تعب
سز برملكسكزكه كورنجه لقاكزى
افعال سيئه‌م چيقوب اقرار اولندى هپ
لكن ينه بوآلچغه سز مرحمت قيلك
زيرا اودر بوخلقت نازكجه ماوجب
اعصار اولور سزك ينه كچمز نظيريكز
هرشب تولد ايتسه‌ده برنجم ذى ذنب
ايتمش وجود وحدتنه برنشان سزى
خالق بولوب محاسنكز برله منتخب
اندامكز بديعهٔ فكرتماى عشق
كيسوى راز پروريكز كسوهٔ ادب
ايسترمى سيمتنكلكز رنك ورايحه
اكلارمى غنچه فمكلكز سيم ايله ذهب
ازهاره سز باقوبده بوكون خنده‌ناك اولك
اطفاله سز تصدق ايدك لهو ايله لعب

بی شك صداع خلوت اولوردی او کافره
سزدن آلیرده نشئه ویرر دختر عنب
سزدن کلیر نمایش جنت بو کوشه‌یه
توجیه ایدن ملکلره‌ده سزسکز لقب
اك کیزلی بر خیالمه سز ویردیکز وجود
صان بر یتیم بیکسه بخش ایتدیکز نسب
البت سزك فضیلتکز اقتضا ایدر
اثمارمز اولورسه بزم حائز ارب
برعشق دائمی بکا موهوبدر همان
بوقدر سرمده آیروجه برفضل مکتسب
قلبمده شوردن کوره‌مزسه‌مده بن اثر
بعضاً مزاجمی بولورم مائل شغب
اولسون فدا بو شب سزه اولسون فدا فدا
هندوستان پر ذهب ایران باطرب

٤

الله ایچون کلك، باقکز مبتلا کزه
بیکانه طورمه‌یك بو قدر آشنا کزه

جائزمیدر باقوبده بکا رد ایدش آنی
شاهد دو چشم انوریکز کن ذکا کزه
بلبل دینور ایشتمشم اول صیت کاذبی
قربان اوله سزك او فم دلربا کزه
بیلمم نه ایستیور درمزدن نسیم صبح
کیتسون طیور هندی کتیرسون صدا کزه
بن شب صانر ایدم بودمی سز کوروندیکز
تکذیب ایچون بنی نه دهیم اعتنا کزه
باقدقجه حجله‌کز اوچیور صانکه کوکاره
مستغرق اولقدر دل ودیده‌م صفا کزه
اندن خلاصه‌در بو سماوی وجودکز
بن قائلم سزك بو زمینی سما کزه
مخلوقکز کبی او پرستش قیلار سزه
بن زهره نامنی ویره‌بیلمم خدا کزه
شایسته‌در دنیلسه محاسن نمونه‌سی
رخسار دلفریب خوارق نما کزه
بیلسه‌م کلیرمی یادکزه کوردیکم سزی
یعنی او کون که کاشی ایدم بن حذا کزه

البته کندیکزده ایناممازسکز دیرم
انکار حسنکزده اولان مدعا کزه

اوردقجه برق صاچلریکز جان ایدر رجوع
دلدادهٔ شکسته دل جان فدا کزه

محزون نکاهکزله بتون حزنکز سزك
طاری اولور صدای حلاوت ادا کزه

نقصان دکل کمال ویرر صورتم بنم
بو نقلت مخوف ایله حسن وبها کزه

بندن تنفر ایتدیککز مستفاد اولور
معنی ویرش زمانی کلیرسه ابا کزه

لیل اولمسه اولورمی ایدی روشنئ روز
بن ماتمله متصل اولدم لقا کزه

سز بو ستمده — فکر ایدیکزده — دوام ایدك
اولمکلکم توافق ایدرسه رضا کزه

بن منتظرکن امریکزه حفظ جان ایچون
ممکنمیدر تحمل ایدلمك رجا کزه

لکن نه‌در نه‌در بو خیال کفن مثال
طوپراقلریله کاه قارشمق ضیا کزه

ماضی ایسه بو حاله عبثدر تسلطی
آتی ایسه او مرحمت ایتسون گدا گزه
هر نیسه بختیار ایمشم بن که طورانوب
چیقدم بو شب حضور نجات اتما گزه

٥

یوق دخلی یوق بو وصلته اصلا او حسرتك
افراطی اغلادیر بنی بونده مسرتك
بن شمدی اکلادم نه ایمش نو بهار عمر
بیلدم که بر صفاسیده وارمش محبتك
مظلم حقیقتمله عذاب جحیم ایله
بر عالم دکرده خیالیله جنتك
سیل فتاده موجه سوار سرشك یأس
زیرنده برق آه وسحاب مصیبتك
سودالی بر تراب ایله پیرو مقابره
رقتلی برعطاسنه مظهر مشیتك
موهوم بر یوزك غم هجریله گریه ناك
اشجار وکوه ودشتنه عاشق طبیعتك

حسرتکش محبت ایدم بن بو خاکده
بر منجمد علاقهٔ سردیٔ فرقتك
برحزن دائمی ایله برظل بی وجود
بر موجهٔ بعیدی بو عمان ظلمتك
دوشدم سزك کناریکزه سوق [١] بخت ایله
بارکرانی کیتدی سرمدن او محنتك
باقدم که بزم انسکزه کیردیکم زمان
نزدمده‌در پریسی او کهسار وحشتك
بیلدم‌که کورمه‌دن سزه مجبور ایمش کوکل
کوردم که مهری سز سکز اول نجم فکرتك
اول جسم غایبك کورورم روحنی بو کون
دیداریکز بشارتی‌در سر مدیتك
مائل ایسه‌م خیاله خیال ایتمه‌یك که سز
آکاه طالعی دکلم آدمیتك
آز چوق خیالدن کلیر انسانه تسلیت
هب اغبراردر یوزی کولمز حقیقتك

---

[١] اولا ـ سوق بخت ایله . یرینه سوق آه ایله دنلمشیدر .

غیرتله طرمانوب چیقار آدم سقوط ایچون
حیرت چیقار او بر یانی دیوار حیرتك
واردر سزكده حكمتكز دهره كلمه‌ده
برحسن نوطلوعی سكزدر بو هیئتك
دكمش دهایه ماحضر بهترینی‌در
اندامكز بو معرض علوی صنعتك
دوشمش ویازمینده علو جمالكز
نو مشعل مباركی‌در عرش رحمتك
بر كوشه‌سنده بعد سمادن كورر فقط
قلبمده‌در دوچشمی دخی برخیالتك
مقبرله حجله‌در ایکی ماهر اویونجیسی
فطرت دیرز بو پردهٔ اعجاز قدرتك
مقبرله حجله بر برینه زوج وزوجه‌در
بادیسی بیك یتیم ایله یوز بیك ابوتك

٦

ایلر بری جهانده دلالت ارامله
بر دیکری ظلامده تشکیل عائله

کریان اولور کوروب بونی مشاطهٔ فرح
خندان اولور باقوب بوکا جادوی هائله

اندن چیقار سلالهٔ ارواحه ارتباط
بوندن کلیر مشیمهٔ اشباحه سلسله

حکمت دکل سما دکل اما که اعتلا
آیت دکل ملك دکل اما که نازله

حکمت کبی اوشبههٔ معقول ایچنده زار
وجدان کبی بوتحفهٔ الهامه نائله

سز حجله کوردیکز بنی شایان تسلیت
برمقبرم غبار ایله کیردم بومحفله

ایواه پك کوزلسکز ایواه پك کوزل
حرمت بوحسن بی بدل وبی مماثله

یارب نه‌در بوطیف که توقیف ایدر بنی
کیمدر بوشی که یاردم ایدر موت عاجله

چشمنده عمق کور لسانده صحت مرك
کیردکجه بزم وصلته برچوق ظلال ایله

بولیلهٔ زفاف قراکلق کلیر بکا
مستقبلم کلیر کبی سمت مقابله

کسب وجود برله یورر اوستمه اودم
هر کوشه‌دن کروه خیالات زائله
بن اکلامم دکل که اینانمق بوشیلره
چسپیده برزمان اوله‌ماز شخس عاقله
چوق شیده بالخصوص تمدح صایلمسون
قلبم بنم رقابت ایدر عقل کامله
بیلمم نیچون بونکله برابر دوشر سرم
اوهامه اتباع ایله بیك درد مشکله
دردم بولور سکون بولنمازسه چاره‌ساز
محظوظ اولور طبیعتم آرتارسه غائله
کاهی فدا قیلوب اولورم خنده‌ناك ذوق
برحکمت محققه‌یی برفکر باطله
بر آن زائله نیجه ایام راحتی
بیك کشف عالمانه‌یی برذوق جاهله
تعقیب ایچون خیالمی عزم ایتدیکم زمان
باقمام کمین رهزنه یا سد حائله
حتی یولمده بن سزی‌ده ایلرم کذر
اویمازسه‌کز هوای دل حزن مائله

یوق یوق اورتبه بن دها جنت کتیرمدم
من بعد بینمزده أولور شیمی فاصله
ویردم سزه ارادهٔ جزئیه‌می بوکون
ایتدم حواله نفسمی قهار عادله

۷

بن ایلسه‌م کرك کیجه کوندز دعا سزه
اولسون بوشب جهانده نه وارسه فدا سزه
برلحظهٔ سروره او ماتم قارشمسون
شك ویرمسون اوخاطرهٔ نابجا سزه
حتی بکا ترحم ایله کندی‌ده آنك
سویلرکه آسماندن ایدوب التجا سزه
« امداد ایدك شو بیکسه مفتون حسنکز »
« چوق کوردی سیأتنی ایتمز جفا سزه »
« ایکرنمه‌یك بوچهرهٔ تشریحدن که سز »
« ویرمش سزی انك هدریله خدا سزه »
« عالمده یوق ایشم بکا عالم قارشمسون »
« قالسون لذائذیله جهان فنا سزه »

« هر حالی وا اسف طرفینك الیمدر »
« سزدن بکا تأوه وبندن بکا سزه »

احسان ایدك عنایت ایدك دیکه‌یك شونی
احیا بیوردیکز بنی یوقدر بها سزه

صافیت فوأدمی کوسترسه‌ده بنم
کلمشدر آه کلادرم بوسوزمدن غناسزه

چوق اغلادم دمنده بوشب کولمك ایسترم
لازم دکل اوکچمش اولان ماجرا سزه

بیلمم بوشب نه اولمغله شایسته‌یم که بن
اول نظرده اولمش ایدم مبتلا سزه

سدده یدیکز که بن کچه‌جکدم طریقدن
دوندم کری تقرب ایچون کوییا سزه

دوندم سزك ایچون‌ده سزه باقمدم نیه
اولدم فقط کوکلدن اودم آشنا سزه

هیچ کیمسه‌لر سزی بکا کوسترمدیسه‌ده
بن کوردم آه کلادم نه‌یه لازم ثنا سزه

فریادلر اوکونکی تصادف کوزلدی پك
اندن براز بوشب قیله‌یم اشتکا سزه

البته سز سکز او بنم کوردیکم کوزل
اکلانمق ایسترم بونی بن مطلقا سزه

ای اختران اوروزه‌یی سوندیرمه‌یك صاقین
اولسون ضمیمه برمه ماضیما سزه

برقعمیدر شو فجره مشابه ردای آل
بسترمیدر بو حجله‌یی اوقشار ضیا سزه

بی تاب قالدیکز واریکز خواب نازه سز
بن دوردن نیاز ایده‌یم دائما سزه

یتمزسه سوزلرم طلب التفات ایچون
هر وضع اولسه بونده سزادر رجا سزه

بر ایتمدك اکرچه بوشب سنلی بنلی سوز
ایواه بن اکر دیه‌مزسه‌م ـ سکا ـ سزه

٨

صبح اولدی سودیکم اویانك خواب نازدن
دم اورمه‌ده شفقده مؤذن نمازدن
بیزار قالدیکز بیلیرم نیلیم فقط
جاندن [١] کچرده بن ینه کچمم نیازدن

[١] یاخود ـ آیلر کچرده بن ینه کچمم نیازدن .

جرأت کلیر فقیره نه‌دن ظن ایدرسکز
جرأت کلیر بوسوزده اولان احترازدن
– شاعر – دیورسکز بکا سز بك غریبدر
یاندقجه بن ایچمده‌کی سوز وکدازدن
شاعر اودرکه چشمنی برحسن محتجب
قیلمز بری تجلیٔ وجدان نوازدن
شاعر اودرکه سمعنه سسلر کلیر مدام
بر پرده‌دار مطربهٔ جلوه‌سازدن
بر حشردر کوزنده آنك انکشاف کل
محظوظ اولور نه یولده ایسه کشف رازدن
فکراً قیلار سیاحت ادوار دائمی
بی خوف واجتناب نشیب وفرازدن
برحسندر تکفل ایدن کاه کاه آنی
توقیفه اول سیاحت دورودرازدن
رقتله ذی نصیب طورر قلبی رعشه‌ناك
اصوات دخترانده اولان اهتزازدن
پیشنده برندای سماوی قیلار تراب
برهاتفی سکوت ایشدیر روحی سازدن

ایلر افاته فرصتی دوشدکجه پاینه
بردم بری دکلکن آنی انتهازدن
نزدنده برشب ابدینك طلوعیدر
سوداکه بزجه نشأت ایدر حرص و آزدن
بر پایهٔ دکرده کوروب کندینی اولور
نفرتله بی خبر رتب امتیازدن
قانع اولور جهانه مقابل سزك کبی
بر همسر وفا اثر سر فرازدن
سوزدکجه قدیکز یوزیکزده قالیر نظر
طورمزمی کعبه‌ده کچن آدم حجازدن
اولسون بنات مغرب ومشرق سزك بو شب
کچدم هنوز نغمه‌زن وعشوه‌بازدن
بیلمم ضیای حسنکزی کیزلمك میدر
مقصد نه‌در بو غازهٔ بدکل طرازدن
رونق رس جواهر اولور زلفکز سزك
قیمتلیدر حلاوتکز بیك جهازدن

سودم سزی یتر بو معمالی سوزلرم
مقصود سز سکز بو نکتدن لغازدن
سودم سزی بونکله سکوت ایلیم فقط
فریادلر بو ظل حقیقتکدازدن

